

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»**

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

(повна назва інституту/факультету)

Автоматизованих систем обробки інформації і управління

(повна назва кафедри)

«На правах рукопису»
УДК 004.6

До захисту допущено:

В.о. завідувача кафедри

_____ Олександр ПАВЛОВ

«__» _____ 20__ р.

Магістерська дисертація

на здобуття ступеня магістра

**за освітньо-професійною програмою «Інженерія програмного забезпечення
комп'ютеризованих систем»**

зі спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»

**на тему: «Математичне та програмне забезпечення системи виявлення
аномалій у роботі морських суден»**

Виконав (-ла):

студент (-ка) VI курсу, групи ІП-92мп

Шуліков Дмитро Дмитрович _____

Науковий керівник:

доц., к.т.н.,

Баклан Ігор Всеволодович _____

Рецензент:

доц., к.т.н.,

Ткач Михайло Мартинович _____

Засвідчую, що у цій магістерській
дисертації немає запозичень з праць
інших авторів без відповідних посилань.
Студент (-ка) _____

Київ – 2020 року

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Автоматизованих систем обробки інформації і управління

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Спеціальність – 121 «Інженерія програмного забезпечення»

Освітньо-професійна програма - «Інженерія програмного забезпечення комп'ютеризованих систем»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри

_____ Олександр ПАВЛОВ

«___» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
на магістерську дисертацію студенту
Шулікову Дмитру Дмитровичу

1. Тема дисертації «Математичне та програмне забезпечення системи виявлення аномалій у роботі морських суден», науковий керівник дисертації Баклан Ігор Всеволодович, проф., д.т.н., затверджені наказом по університету від 26 жовтня 2020 р. №3132-с
2. Термін подання студентом дисертації _____
3. Об'єкт дослідження Метрики правильної роботи морських суден, зокрема їх двигунів
4. Вхідні дані Технічне завдання
5. Перелік завдань, які потрібно розробити виконати огляд метрик, за якими можна характеризувати нормальну роботи морських суден; виконати огляд даних, які потрібні для побудови метрик; обрати ряд алгоритмів та методів побудови метрик; розробити програмну реалізацію алгоритмів; провести аналіз отриманих результатів.
6. Орієнтовний перелік графічного (ілюстративного) матеріалу
 - 1) Схема двигуна внутрішнього згоряння
7. Орієнтовний перелік публікацій 1 публікація

8. Консультанти розділів дисертації

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Графічний	доц. Ліщук К.І.		

9. Дата видачі завдання _____

Календарний план

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської дисертації	Термін виконання етапів магістерської дисертації	Примітка
1	Вивчення рекомендованої літератури	06.09.2020	
2	Аналіз метрик нормальної роботи суден	06.09.2020	
3	Аналіз підходів до архітектури	07.09.2020	
4	Постановка та формалізація задачі	12.09.2020	
5	Дослідження існуючих алгоритмів для побудови метрик	22.09.2020	
6	Моделювання програмного забезпечення	20.10.2020	
7	Розробка програмного забезпечення	01.11.2020	
8	Виконання графічних документів	25.11.2020	
9	Оформлення дисертації	25.11.2020	
10	Подання МД на попередній захист	27.11.2020	
11	Подання МД рецензенту		
12	Подання МД на основний захист	18.12.2020	

Студент

Шуліков Д.Д.

Науковий керівник

Баклан І.В.

РЕФЕРАТ

Актуальність теми: Морські судна дуже давно є надважливою ланкою у товарних перевезеннях. Великою часткою витрат для власників такого бізнесу є технічне обслуговування суден. Варто зазначити, що такі витрати часто є не раціональними, тому що для виявлення відхилень у роботі судна потрібно заїхати на технічне обслуговування, навіть якщо ніяких відхилень знайдено не буде, а обслуговування буде коштувати великих сум.

Мета дослідження: Підвищення ефективності моніторингу нормальної роботи морських суден.

Завдання дослідження:

- огляд метрик нормальної роботи суден;
- огляд алгоритмів для побудови метрик;
- вивчення наявних інструментів для аналізу даних у реальному часі;
- розробка системи для аналізу і обробки даних у реальному часі;
- моделювання та конструювання сервісу побудови метрик;
- розробка системи імітації реальних даних для тестування.

Об'єкт дослідження: Метрики нормальної роботи морських суден, зокрема їх двигунів.

Предмет дослідження: Інформативність побудованих метрик для виявлення аномалій у роботі морських суден.

Наукова новизна:

Нові можливості для побудови метрик на віддалених пристроях за рахунок використання сучасних інструментів для обробки великих об'ємів потокових даних.

Практичне значення отриманих результатів значно зменшена вартість технічного обслуговування морських суден, за рахунок уникнення надлишкових зупинок і перевірок.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами: робота виконувалась на кафедрі автоматизованих систем обробки інформації і

управління Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".

Публікації: наукові положення дисертації опубліковано в Шуліков Д.Д.Баклан І.В.Вибір платформи для обробки потокових даних з сенсорів морських суден / Шуліков Д.Д., Баклан І.В. // Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та студентів «Інформаційні системи та технології управління»(ІСТУ-2020) - м. Київ: НТУУ “КПІ ім. Ігоря Сікорського”, 26-27 листопада 2020р.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: МОРСЬКІ СУДНА, ВЕЛИКІ МАСИВИ ДАНИХ, ПОТОКОВІ ДАНІ

ABSTRACT

Topicality: Sea vessels is the important link in freight transport. A large part of the costs for the owners of such businesses is the maintenance of ships. It is worth noting that such costs are often unreasonable, because to detect deviations in the operation of the vessel you need to call for maintenance. This maintenance will cost large sums even if no deviations are found.

The aim of the study: Improving the efficiency of monitoring the normal operation of sea vessels.

Tasks of the study:

- analysis of metrics of normal operation of vessels;
- analysis of algorithms for constructing metrics;
- study of available tools for real-time data analysis;
- development of a system for analysis and data processing in real time;
- modeling and construction of metrics construction service;
- development of a system for simulating real data for testing.

Object of study: Metrics of normal operation of sea vessels, in particular their engines.

Subject of research: Informativeness of the constructed metrics for detection of anomalies in work of sea vessels.

Scientific novelty:

New capabilities for building metrics on remote devices through the use of modern tools for processing large amounts of streaming data.

The practical value of the obtained results significantly reduced the cost of maintenance of ships, by avoiding unnecessary stops and inspections.

Relationship with scientific programs, plans and themes: The work was carried out at the Department of Automated Information Processing and Management Systems of the National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”.

Publications: Scientific provisions of the dissertation published in Shulikov D.D. Baklan I.V. The choice of platform for processing streaming data from sensors of sea vessels / Shulikov D.D., Baklan I.V. // Proceedings of the Fifth All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of Young Scientists and Students "Information Systems and Management Technologies" (ISTU-2020) - Kyiv: NTUU "KPI them. Igor Sikorsky", November 26-27, 2020.

KEY WORDS: SEA VESSELS, LARGE DATA SETS, STREAMING DATA

ЗМІСТ

ПЕРЕДІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ.....	10
ВСТУП.....	11
1 АНАЛІЗ ВИМОГ ДО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	13
1.1 Постановка задач дослідження	13
1.2 ОБРОБКА ВЕЛИКИХ ОБ’ЄМІВ ПОТОКОВИХ ДАНИХ	13
1.2.1 Характеристики інструментів для обробки поточкових даних .	14
1.2.2 Типи обробки поточкових даних.....	18
1.2.3 Фреймворки для потокової обробки даних	20
1.2.4 Вибір найкращого фреймворку	25
1.3 АРХІТЕКТУРНІ ВИМОГИ ДО РОЗРОБКИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	26
1.3.1 Загальна архітектура.....	26
1.3.2 Рівень черги повідомлень.....	27
1.3.3 Поняття часу: час події та час обробки	38
1.3.4 База даних часових рядів.....	39
1.4 ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ	41
2 АНАЛІЗ КОРИСНИХ МЕТРИК ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ВІДХИЛЕНЬ.....	42
2.1 ДВОТАКТНІ ДВИГУНИ ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ	42
2.1.1 Головні показники нормальної роботи двигуна	45
2.1.2 Метрика пікового тиску у циліндрі.....	46
2.1.3 Вимірювання кількості обертів за хвилину (RPM)	48
2.2 ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ	49
3 РОЗРОБКА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	50
3.1 АРХІТЕКТУРА СИСТЕМИ ПОТОКОВОЇ ОБРОБКИ НА МОРСЬКОМУ СУДНІ	50
3.1.1 Опис рівнів системи на морському судні	50

3.1.2	Таблиця класів сервісу для аналізу даних	51
3.2	Повна архітектура системи обробки поточкових даних.....	57
3.3	Робота з інтерфейсом додатку	59
3.4	Висновки до розділу.....	62
4	РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ ПРОЕКТУ.....	63
4.1	Опис ідеї проекту	63
4.2	Технологічний аудит ідеї проекту.....	65
4.3	Аналіз ринкових можливостей запуску системи.....	67
4.4	Маркетингова програма стартап-проекту	68
4.5	Ринкова стратегія системи	68
4.6	Висновки до розділу.....	71
	ВИСНОВКИ	72
	ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ	73

ПЕРЕДІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СИМВОЛІВ, ОДИНИЦЬ, СКОРОЧЕНЬ І ТЕРМІНІВ

RDD – Еластичні розподілені на борі даних

ACID - Атомарність, послідовність, ізоляція та довговічність

ETL – Витяг, перетворення та завантаження

UDAF – Визначена користувачем агрегуюча функція

SOA – Сервісно орієнтована архітектура

AtmostOnce – Не більше одного разу

AtleastOnce – Хоча б один раз

ExactlyOnce – Чітко один раз

RPM – кількість обертів за хвилину

ВСТУП

Все більше та більше з'являється технологій для світу інтернету речей. Інтернет речей - це назва для сукупності пристроїв з підтримкою мережі, за винятком традиційних комп'ютерів, таких як ноутбуки та сервери. Типи мережевих з'єднань можуть включати WiFi, блютуз та NFC.[1] Інтернет речей включає такі пристрої, як "розумні" прилади, наприклад холодильники та термостати, системи домашньої безпеки, комп'ютерна периферія, така як веб-камери та принтери, годинники тощо. Ці пристрої використовують Інтернет-протокол, той самий, який ідентифікує комп'ютери у всесвітній мережі та дозволяє їм спілкуватися між собою. Метою Інтернету речей є наявність пристроїв, які самостійно збирають дані у реальному часі, покращуючи ефективність та виводячи важливу інформацію на поверхню швидше, ніж система, яка залежна від втручання людини.[1]

Інтернет речей відкриває потенціал для мільярдів підключених смарт-пристроїв для спілкування між собою. IoT дозволяє практично будь-якій системі використовувати Інтернет та екосистему хмарних обчислень, щоб впроваджувати інновації та робити різноманітний діапазон об'єктів розумнішими та обізнанішими. Зростання кількості підключених до Інтернету пристроїв обумовлено широкою доступністю високоякісних, надійних бездротових зв'язків, а також низькою вартістю вбудованих компонентів.

Хоча пристрої IoT мають багато різних форм-факторів, всі вони потребують загальних функціональних будівельних блоків, таких як обробка та захист, зондування та спрацьовування, підключення, кондиціонування сигналу, захист, управління енергією та енергією.

Для магістерської дисертації була обрана тема з домену морських суден, тому що організація архітектура такої системи має суттєві складнощі, зокрема через відсутність постійного з'єднання з мережею, то ж було цікаво вирішити таку проблему.

Сьогодні моніторинг ефективності морських суден є ключовим інструментом не тільки для капітана та екіпажу, а й для судновласників та менеджерів флоту. Обсяг даних, який може бути зібраний та його використання, важко переоцінити. Судновласники та судноплавні компанії можуть використовувати таку інформацію для прогнозування витрат і часу на технічне обслуговування, оптимізації споживання палива або побудови найкоротших маршрутів між портами. У той же час капітан може використовувати таку інформацію, щоб оптимізувати спосіб керування судном. Але збір такої інформації та, що найважливіше, її аналіз - це справді складна частина моніторингу ефективності.

1 АНАЛІЗ ВИМОГ ДО ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1.1 Постановка задач дослідження

Метою дослідження є підвищення ефективності моніторингу нормальної роботи морських суден.

Призначення роботи у данній дисертації є створення системи потокової обробки даних з датчиків морських суден для побудови метрик нормальної роботи суден.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- огляд метрик нормальної роботи суден;
- огляд алгоритмів для побудови метрик;
- вивчення наявних інструментів для аналізу даних у реальному часі;
- розробка системи для аналізу і обробки даних у реальному часі;
- моделювання та конструювання сервісу побудови метрик;
- розробка системи імітації реальних даних для тестування.

1.2 Обробка великих об'ємів поточкових даних

Згідно з нещодавнім звітом IBM, «Дев'яносто відсотків даних у світі було створено лише за останні два роки. З появою нових пристроїв, датчиків та технологій, зростання даних прискориться ще більше».

Технічно це означає, що обробка великих масивів даних стане складнішою. Багато випадків (наприклад, оголошення для мобільних додатків, виявлення шахрайства, бронювання, моніторинг пацієнтів тощо) потребують обробки даних у режимі реального часу для швидкого прийняття рішень. Ось чому розподілена потокова обробка стала дуже популярною у світі великих даних.

Сьогодні доступна низка фреймворків для потокової обробки з відкритим кодом. Цікаво, що майже всі вони досить нові і були розроблені лише за

останні кілька років, тож новачку досить легко заплутатися в розумінні цих платформ.

Найелегантніше визначення, яке я знайшов, це "тип механізму обробки даних, який розроблений з урахуванням нескінченних наборів даних".

На відміну від пакетної обробки, де дані обмежуються початком і кінцем у роботі, а робота закінчується після обробки цих даних - потокова обробка призначена для опрацювання необмежених даних, що надходять у режимі реального часу, безперервно протягом днів, місяців та років.

1.2.1 Характеристики інструментів для обробки поточкових даних

Існує кілька важливих характеристик та термінів, пов'язаних із обробкою потоку, про які ми повинні знати, щоб зрозуміти сильні сторони та обмеження будь-якої структури потоку:

- гарантія доставки (DeliveryGuarantees);
- відмовостійкість (FaultTolerance);
- управління станом (StateManagement);
- продуктивність (Performance);
- розширені функції;
- зрілість.

Гарантія доставки (DeliveryGuarantees) означає гарантію того, що незважаючи ні на що, певний вхідний запис у поточковому механізмі буде оброблений. Це може бути як *atleast-once* (буде оброблено принаймні один раз, навіть у разі відмов), *atmost-once* (може бути не оброблено у разі відмов) або *exactly-once* (буде оброблено один і рівно один раз, навіть у випадку відмов). Очевидно, що режим *exactly-once* найбажаніший, але його важко досягти в розподілених системах, потрібно знаходити компроміси з продуктивністю.

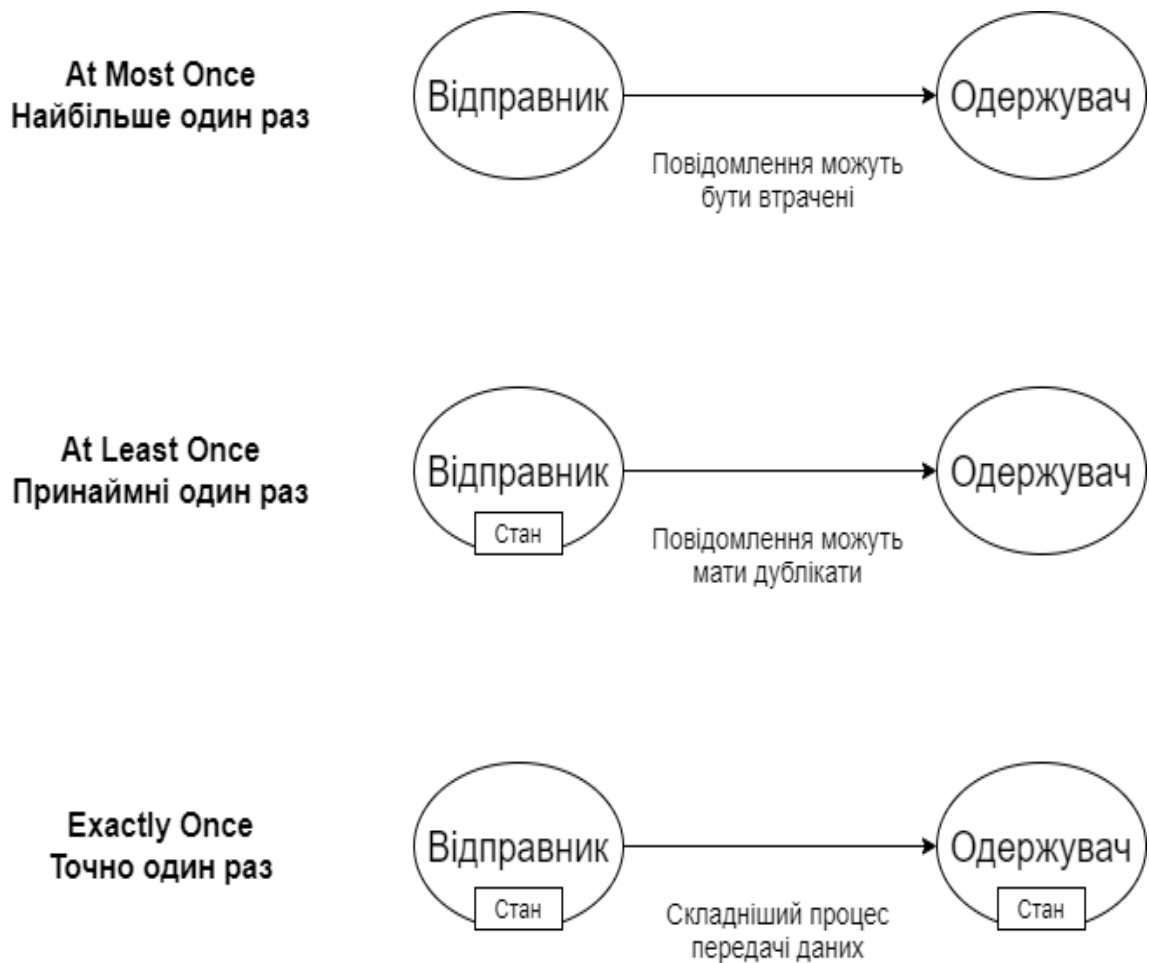

Рисунок 1.1 – Види гарантій доставки

Відмовостійкість (FaultTolerance) важлива у разі збоїв, таких як відмови вузлів, відмови мережі тощо. Фреймворк повинен мати можливість відновлення та починати обробку знову з того місця, де він зупинився. Це досягається за допомогою регулярного збереження стану потокової обробки на постійне сховище.

Управління станом (StateManagement) грає роль у випадку вимог до обробки даних, де нам потрібно підтримувати деякий стан застосунку (наприклад, кількість входжень кожного окремого слова із записів). Фреймворк повинен мати можливість забезпечити якийсь механізм збереження та оновлення інформації про стан.

Продуктивність (Performance) включає затримку (як швидко запис може бути оброблений), пропускну здатність (оброблені записи / секунду) та масштабованість. Затримка повинна бути якомога меншою, тоді як пропускну

здатність повинна бути якомога більшою. Важко отримати обидва показники одночасно.

Розширені функції це функції, які необхідні, якщо вимоги до обробки потоку є складними. Наприклад, обробка записів на основі часу, який був сформований у джерелі та агрегація даних у часових вікнах, що є дуже важливим функціоналом, тому що багато метрик у моїй роботі базуються на використанні даних за певний проміжок часу. Розрізняють декілька видів агрегацій на основі часових вікон:

- `tumblingwindows` - мають фіксований часовий розмір і не перекриваються;

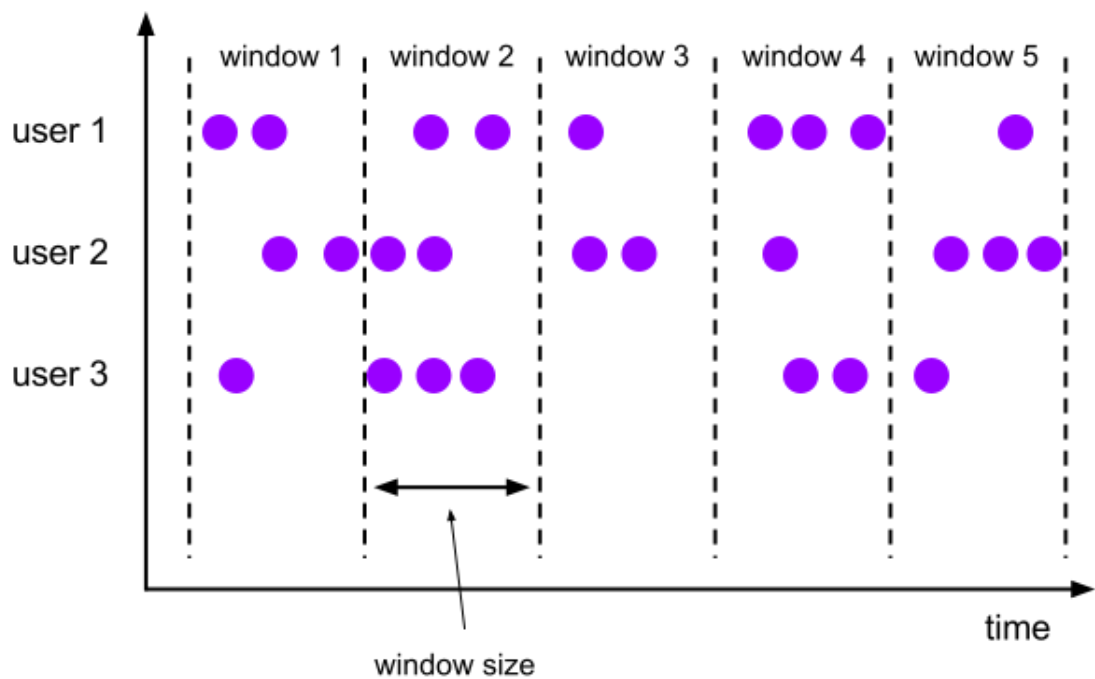

Рисунок 1.2 – Часові вікна з фіксованим розміром, які не перетинаються

- `slidingwindows`— часові вікна, з фіксованим розміром, що можуть перетинатись;

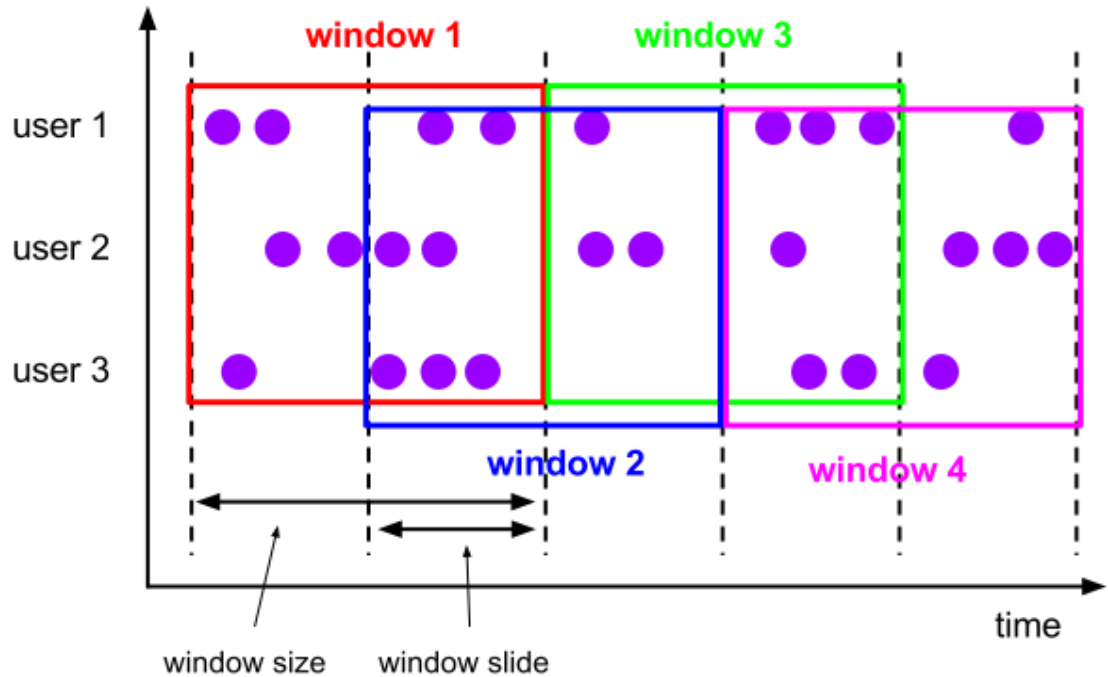

Рисунок 1.3 – Часові вікна з фіксованим розміром, що перетинаються
 - sessionwindows – вікна не перекриваються і не мають фіксованого часу початку та закінчення. Натомість вікно сеансу закривається, коли воно не отримує елементів протягом певного періоду часу.

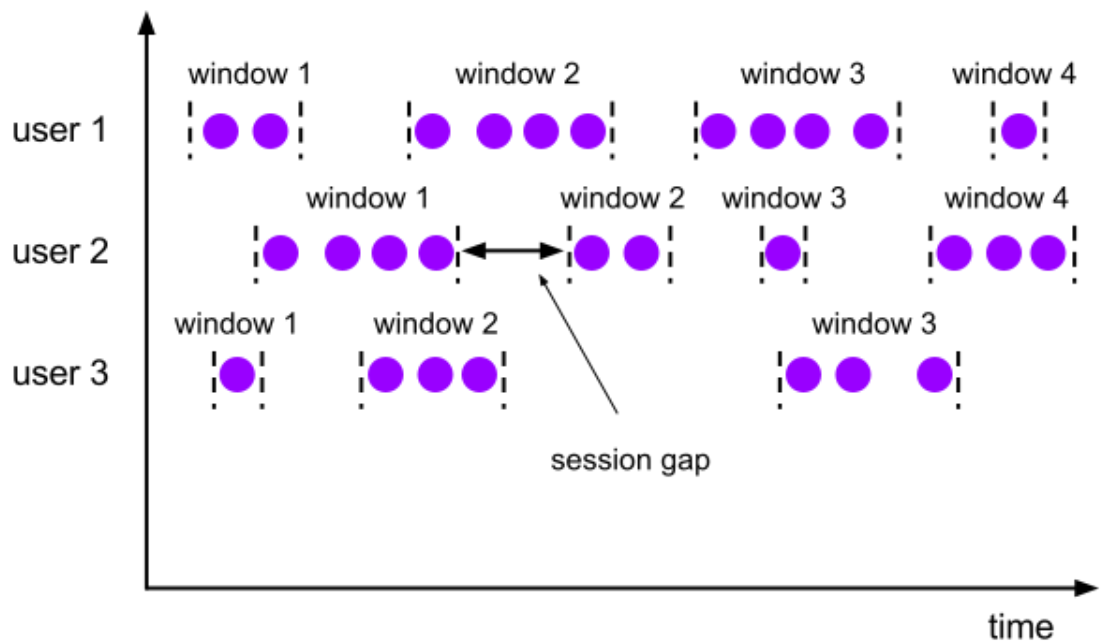

Рисунок 1.4 – Сесійні вікна

Зрілість підкреслює важливість того, що інструмент вже перевірений та випробуваний великими компаніями. Більше шансів отримати хорошу підтримку у мережі та допомогу на [stackoverflow](#).

1.2.2 Типи обробки поточкових даних

Знаючи терміни, які щойно були описані, тепер можна зрозуміти, що існує два підходи до впровадження обробки потоків даних:

Нативний стрімінг - кожен вхідний запис обробляється як тільки він надходить, не чекаючи інших. Є кілька безперервно запущених процесів, які ми називаємо операторами, і кожен запис проходить через ці процеси для обробки. Приклади: Storm, Flink, KafkaStreams, Samza.

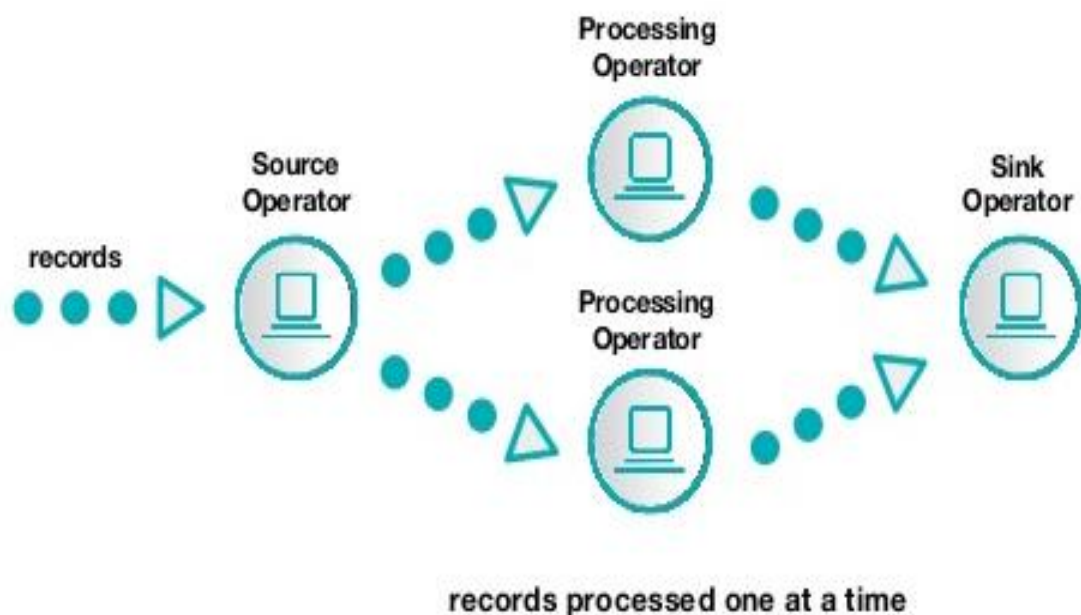

Рисунок 1.5 – Нативний стрімінг

Мікробатчінг - означає, що вхідні записи через кожні кілька секунд групуються, а потім обробляються в одній міні-партії із затримкою в кілька секунд. Приклади: SparkStreaming, Storm-Trident.

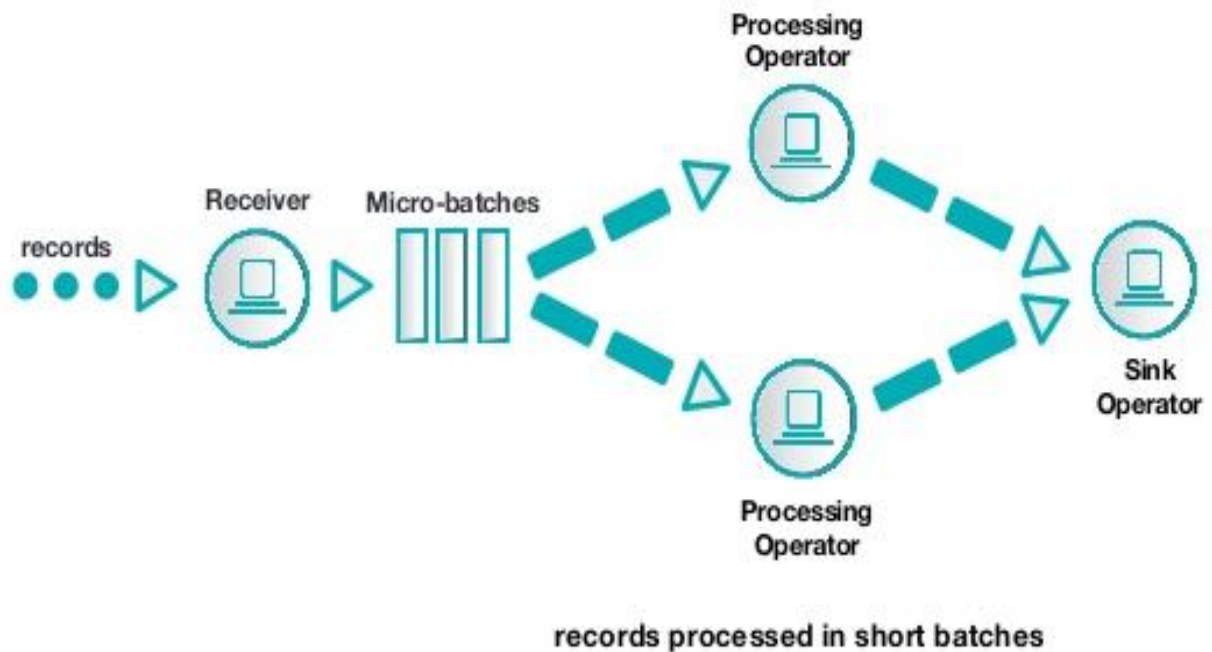

Рисунок 1.6 – Мікробатчінг

Обидва підходи мають деякі переваги та недоліки:

Нативний стрімінг є більш природним, оскільки кожен запис обробляється відразу після надходження, що дозволяє фреймворку досягти мінімально можливої затримки. Але це також означає, що важко досягти відмовостійкості без шкоди для пропускну здатності, оскільки для кожного запису нам потрібно зберігати контрольну точку після обробки. Крім того, управління станом є простим, оскільки існують тривалі процеси, які можуть легко підтримувати необхідний стан.

Мікробатчінг навпаки, є цілком протилежним. Толерантність до несправностей надається безкоштовно, оскільки це, по суті, пакет. Пропускна здатність також велика, оскільки обробка та перевірка буде виконуватися одним пострілом для групи записів. Але це буде відбуватись з деякою затримкою і це не буде природний потік даних.

1.2.3 Фреймворки для потокової обробки даних

Apache	Storm	-
найстаріший фреймворк для потокової обробки з відкритим кодом і один із найбільш зрілих та надійних.	Центивна потокова обробка.	Підходить для простих випадків прийняття рішень на основі подій.

Переваги:

- дуже низька затримка;
- висока пропускна здатність;
- зрілість;
- нативна потокова обробка;
- відмінно підходить для нескладних випадків використання поточкових даних.

Недоліки:

- відсутність управління станом;
- відсутність розширених функцій, таких як обробка часу подій, агрегування, часові вікна, сеанси тощо;
- тільки режим at-least-once для обробки даних.

Spark Streaming - Spark виявився справжнім спадкоємцем Hadoop в пакетній обробці та першим фреймворком, який повністю підтримує лямбда архітектуру (де використана як пакетна, так і потокова обробка; пакетна для коректності, потокова для швидкості). Цей фреймворк дуже популярний, зрілий і широко прийнятий. Spark Streaming безкоштовно надається разом із Spark і використовує мікробатчінг для потокової обробки.

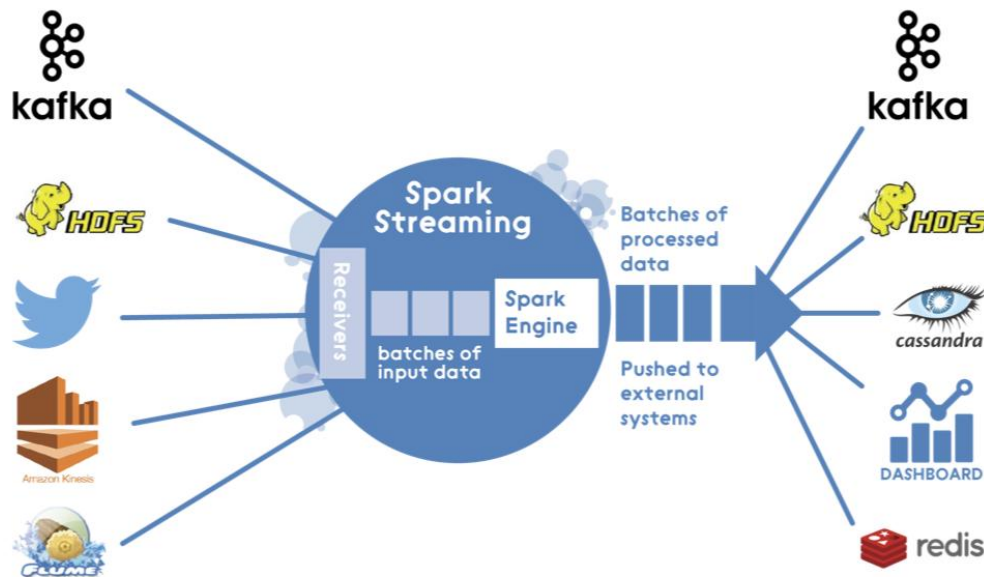

Рисунок 1.7 – Мікробатчінгова архітектура sparkstreaming

До випуску 2.0 SparkStreaming мав деякі серйозні обмеження продуктивності, але з новим випуском 2.0+ він називається структурованою потоковою обробкою і оснащений багатьма додатковими функціями, такими як користувацьке управління пам'яттю (аналог flink), водяними знаками, підтримкою обробки часу подій тощо. Також структурований потік є набагато абстрактнішим, і є можливість переключення між мікро-пакетним режимом та режимом безперервної потокової обробки у випуску 2.3.0. Режим безперервного потокової обробки обіцяє зменшити затримку у сторону Storm та Flink, але він все ще перебуває в початковій стадії розробки з багатьма обмеженнями в операціях.

Переваги:

- відсутність управління станом;
- підтримка лямбда архітектури;
- висока пропускна здатність;
- відмовостійкість за замовчуванням через мікро-пакетну природу;
- простий у використанні API вищого рівня;
- велика спільнота розробників;
- exactly-once режим.

Недоліки:

- несправжній стрімінг, не підходить для вимог із низькою затримкою;
- дуже багато параметрів для налаштування;
- відсутність стану;
- відстає від Flink у багатьох розширених функціях.

Flink, як і Спарк, також має академічний бекграунд. Спарк прийшов з UC Berkley, Флінк - з Берлінського університету TU. Як і Spark, він також підтримує лямбда-архітектуру. Але реалізація повністю протилежна реалізації Spark. Flink - це, по суті, справжній потоковий процесінг. Хоча API в обох фреймворках схожі, але вони не мають жодної подібності в реалізаціях. У Flink кожна функція, така як map, filter, reduce тощо реалізована як тривалий оператор (аналогічно Storm).

Flink має кластерну архітектуру, де присутні:

- клієнти, що надають задачі для виконання;
- джоб менеджер, що розподіляє роботи поміж таскменеджерів;
- таскменеджери, що безпосередньо виконують роботу.

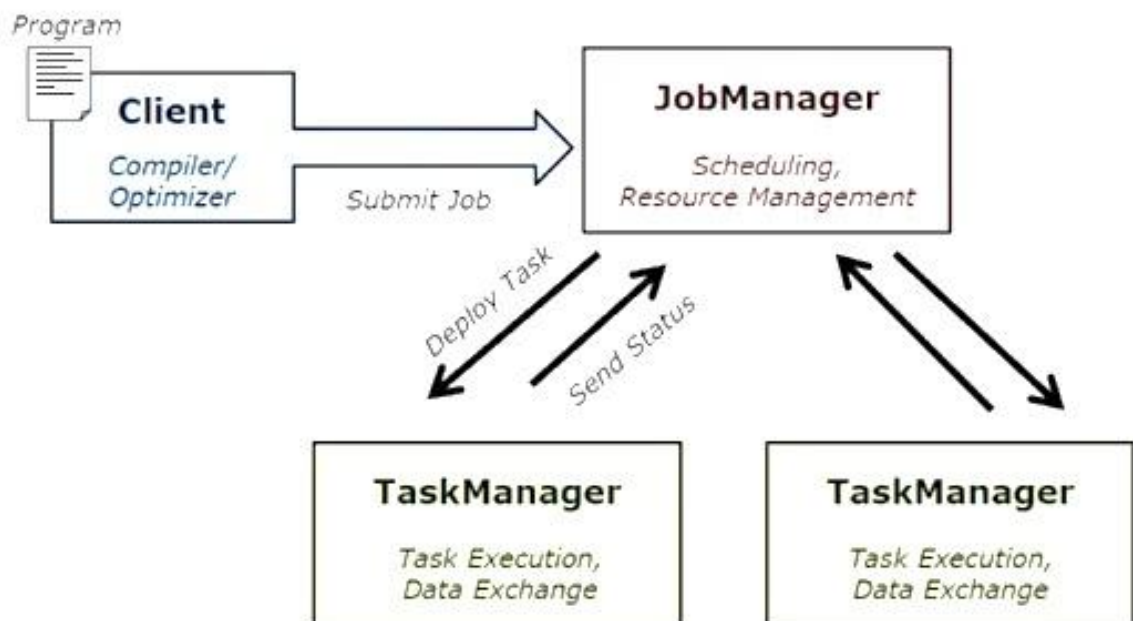

Рисунок 1.8 – Кластерна архітектура Flink

Також Flink має дуже зручний механізм для відновлення роботи після аварійного завершення, що зветься чекпойнтами, коли кожен певний період часу створюються знімки стану системи на даний момент.

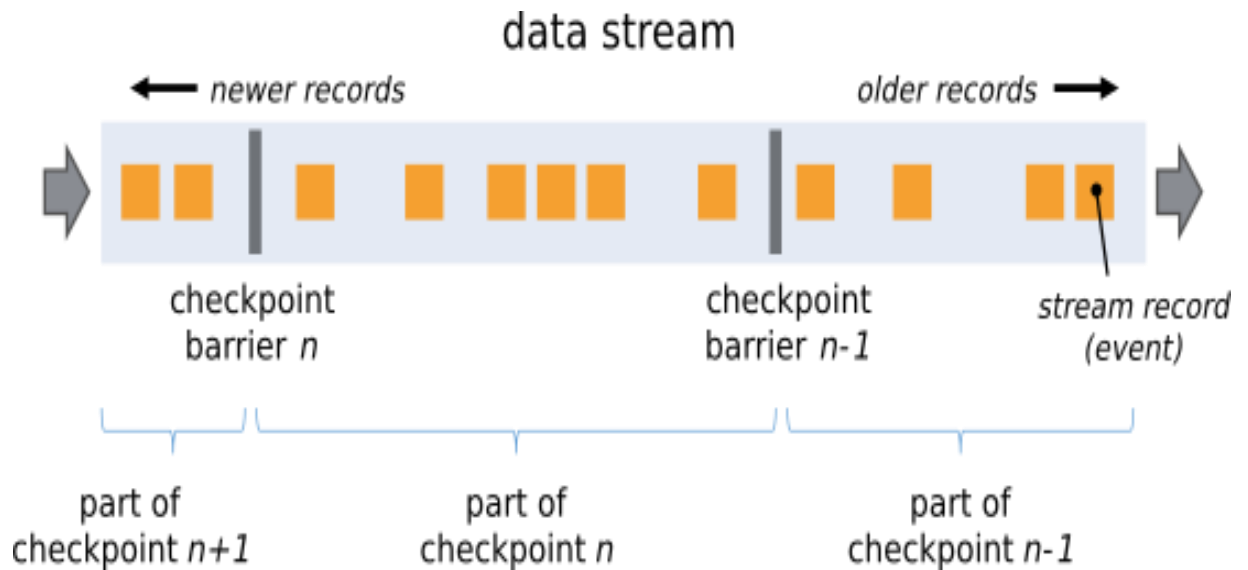

Рисунок 1.9 – Механізм чекпойнтів у Flink

Переваги:

- лідер інновацій у потоковій обробці даних з відкритим кодом;
- перший фреймворк нативної потокової обробки з усіма розширеними функціями, такими як обробка часу подій, водяні знаки тощо;
- низька затримка з високою пропускнуою здатністю, що налаштовується відповідно до вимог;
- авторегулювання, не надто багато параметрів для налаштування;
- широке визнання таких великих компаній, як Убер, Алибаба;
- exactly-once режим.

Недоліки:

- спільнота не така велика, як Спарк, але швидко зростає;

- тільки потокова обробка, на відміну від Спарк.

KafkaStreams, на відміну від інших фреймворків, невелика бібліотека для потокової обробки даних Kafka to Kafka. Не має відповідності з точки зору продуктивності з Flink, але також не потребує окремого кластера для запуску. Дуже зручний і простий фреймворк у розгортанні та початку роботи. Однією з головних переваг KafkaStreams є те, що обробка повідомлень відбувається чітко один раз (exactly once). Це можливо, оскільки джерелом, а також місцем призначення є Kafka, а з версії Kafka 0.11, випущеної приблизно в червні 2017 року, підтримується exactly once семантика. Щоб увімкнути цю функцію, нам просто потрібно увімкнути флаг у налаштуваннях.

Переваги:

- легковажна бібліотека, що є добре для мікросервісів, додатків ІОТ;
- не потребує виділеного кластера;
- успадковує всі корисні характеристики кафки;
- підтримує з'єднання потоків;
- внутрішньо використовує rocksDb для підтримки стану;
- exactly once режим.

Недоліки:

- інтеграція тільки з кафкою;
- не для великих навантажень, таких як Spark Streaming, Flink.

Samza схожа на KafkaStreams. Є багато подібностей. Обидва ці фреймворки були розроблені тими самими розробниками, які впровадили Samza в LinkedIn, а потім заснували Confluent, де вони написали KafkaStreams. Обидві ці технології тісно пов'язані з Kafka: беруть необроблені дані з Kafka, а потім повертають оброблені дані назад до Kafka. Самза - це свого роду масштабована версія KafkaStreams. Поки KafkaStreams - це бібліотека, призначена для мікросервісів, Samza - це повноцінна кластерна обробка.

Переваги:

- добре підтримує великі стани інформації (добре для використання у випадку приєднання потоків) за допомогою журналів rocksDb та kafka;
- толерантність до несправностей та висока продуктивність використання властивостей Kafka;
- низька затримка та висока пропускна здатність
- зрілість.

Недоліки:

- інтеграція тільки з кафкою;
- відсутність розширених функцій.

1.2.4 Вибір найкращого фреймворку

Важливо мати на увазі, що жоден механізм обробки не може бути срібною кулею для кожного випадку використання. Кожен фреймворк має деякі сильні сторони та деякі обмеження. Якщо варіант використання простий, немає необхідності шукати найновіші та найкращі фреймворки, якщо це складно вивчити та впровадити. Багато залежить від того, скільки ми готові вкласти, скільки хочемо взамін. Наприклад, якщо це проста система сповіщення на основі подій IOT, з Storm або KafkaStreams цілком чудово працювати.

У той же час нам також слід усвідомлено розглянути, якими будуть можливі випадки використання в майбутньому? Чи можливо, що в майбутньому можуть виникнути вимоги до розширених функцій, таких як обробка часу подій, агрегування, приєднання потоків тощо? Якщо відповідь позитивна, тоді краще піти на вдосконалені фреймворки потокової обробки, такі як SparkStreaming або Flink. Після інвестування в одну технологію - її важко змінити пізніше. Якщо ми добре розуміємо сильні сторони та обмеження фреймворків разом із необхідними варіантами використання, тоді легше обрати або хоча б фільтрувати наявні варіанти. Нарешті, завжди добре мати РОС, коли буде обрано пару варіантів.

Простір ApacheStreaming розвивається настільки швидкими темпами, що ця дисертація може застаріти з точки зору інформації вже через пару років. В даний час Spark і Flink є важкоатлетами, що знаходяться попереду, з точки зору розвитку подій, але новий учасник все ще може прийти і приєднатися до гонки.

1.3 Архітектурні вимоги до розробки програмного забезпечення

1.3.1 Загальна архітектура

Розуміючи системи потокових даних, тепер можна звернути свою увагу на архітектурний план, який буде використовуватись для реалізації завдання дисертації:

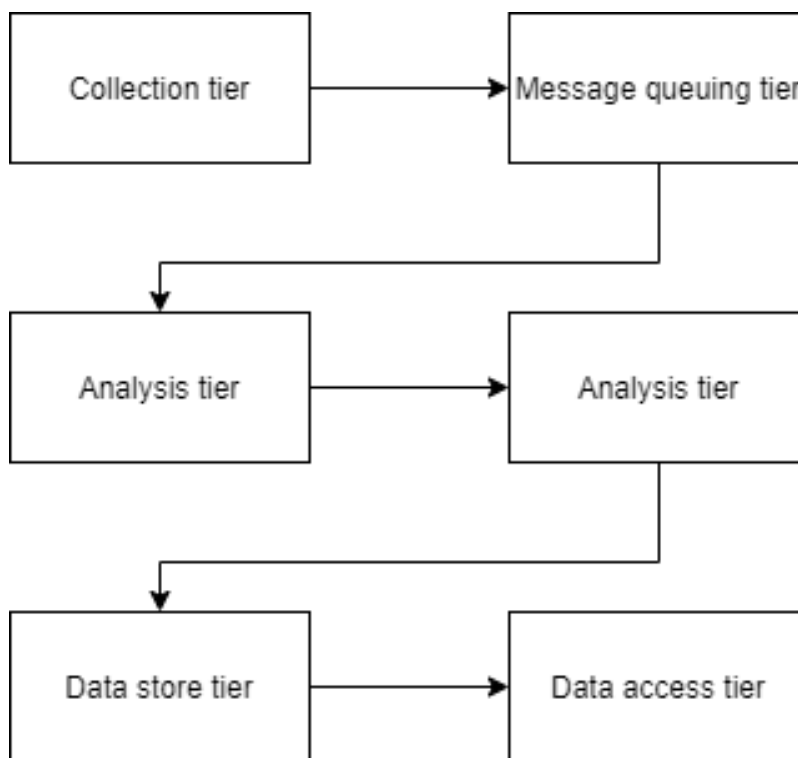

Рисунок 1.10 – Узагальнена архітектура потоку даних

На рисунку 1.10 можна виділити наступні рівні архітектури:

- рівень збору інформації, у моєму випадку з сенсорів;
- рівень черг повідомлень, для підтримання гнучкої обробки;

- рівень аналізу даних, де буде використовуватись один з інструментів для обробки поточкових даних, розглянутих у попередньому розділі;
- рівень зберігання даних;
- рівень доступу до даних, для відображення порахованих метрик.

1.3.2 Рівень черги повідомлень

На перший погляд може здатись, що цей рівень не обов'язковий у запропонованій архітектурі, яку можна спростити прибравши його та передаючи дані напяму до рівня аналізу.

Звичайно, можна створити цілу систему поточкового передавання на одній машині, і кожен рівень буде безпосередньо викликати наступний, але, зазвичай, потокова система буде охоплювати багато машин. При розробці програмної системи бажаною якістю, до якої слід прагнути, є роз'єднання різних компонентів. Такий підхід відомий як мікросервісна архітектура. З потоковою системою ми хочемо того ж: роз'єднати компоненти на рівні.

В основі потокової системи, як і будь-якої розподіленої системи, лежить зв'язок між численними машинами. Якщо подивитись на міжпроцесорне спілкування в літературі, можна знайти численні моделі; у дисертації основна увага приділяється моделі масового обслуговування повідомлень. Застосувавши цю модель, рівень збору даних буде відокремлений від рівня аналітики. Це роз'єднання дозволяє рівням працювати на вищому рівні абстракції, передаючи повідомлення та не маючи явних викликів до наступного рівня. Це дві хороші властивості, які має будь-яка система, не кажучи вже про розподілену поточкову. Таке роз'єднання надає чудові переваги.

Основними компонентами рівня черги повідомлень є виробник, брокер та споживач.

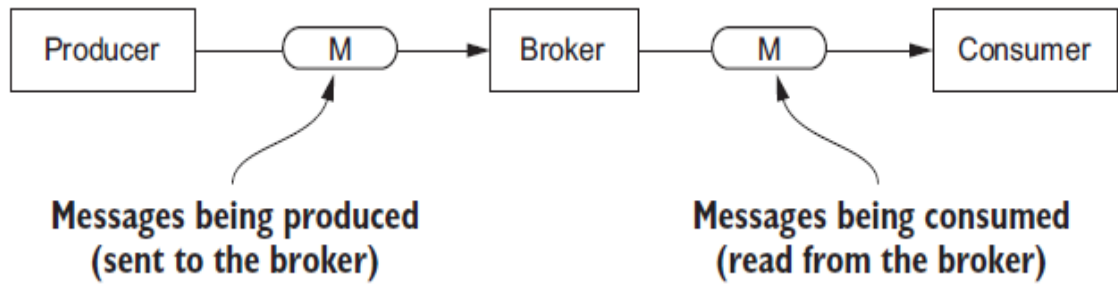

Рисунок 1.11 – Основні компоненти черги повідомлень

Виробник і споживач виконують роботу, яка повністю відповідає їх іменам: виробник виробляє повідомлення, а споживач споживає повідомлення. Потрібно звернути увагу на рисунок 1.11, де використовується термін «брокер», а не «черга повідомлень». Брокер це дуже важлива абстракція, оскільки брокер може керувати кількома чергами. Малюнок 1.12 показує, що черга повідомлень існує, але абстрагована брокером.

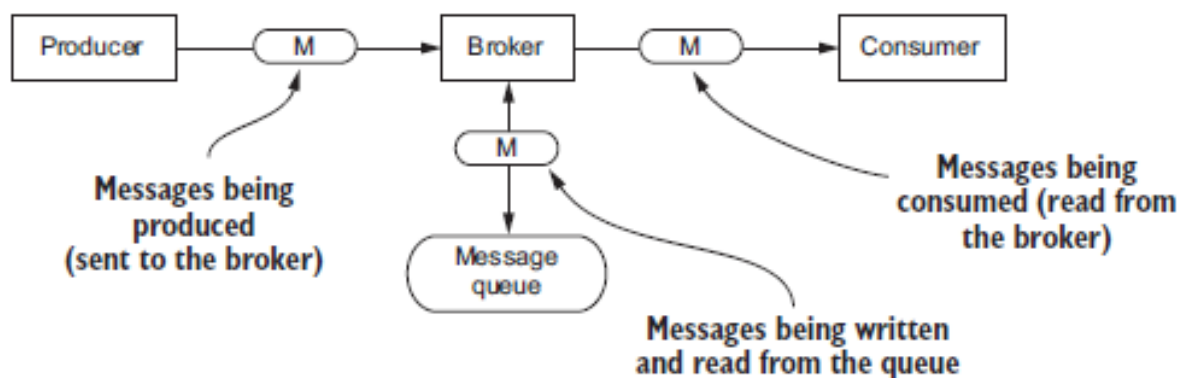

Рисунок 1.12 – Брокер з чергою повідомлень

Тепер до рисунку 1.10 із загальною архітектурою можна додати щойно описані деталі:

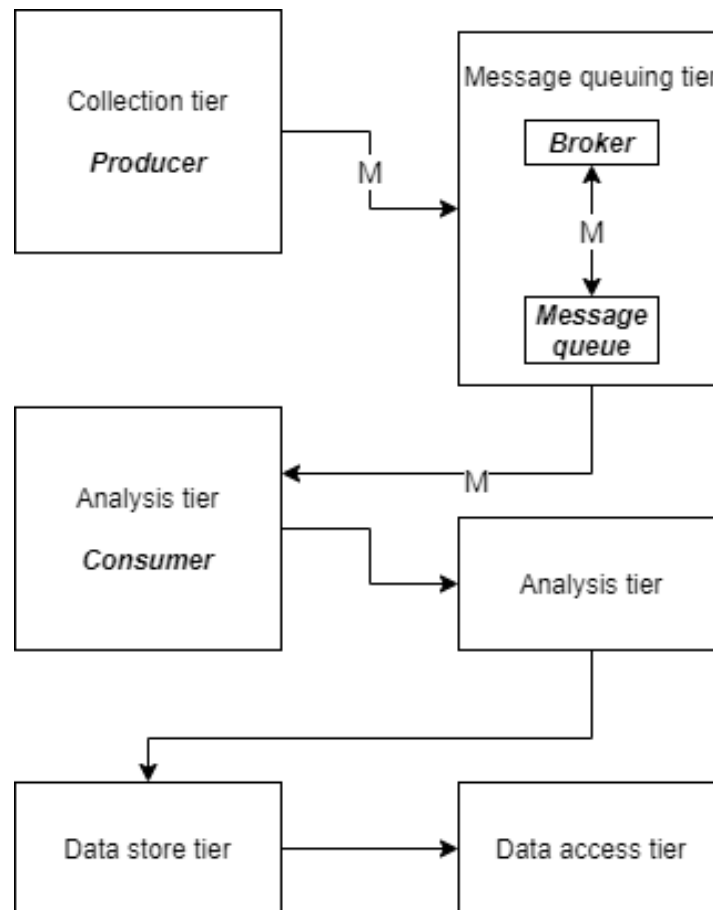

Рисунок 1.13 – Загальна архітектура з деталями рівня черги повідомлень

Ціль рівня черги повідомлень - розділити різні рівні системи. Рівень черги повідомлень дозволяє робити це з рівнями збору даних та аналізу. Це потрібно через декілька причин.

Залежно від потреб бізнесу та дизайну потокової системи, можна опинитися в ситуації, коли виробник (рівень збору) генерує повідомлення швидше, ніж споживач (рівень аналізу) може їх споживати. Часто це пов'язано з тим, що рівень аналізу вимагає більшого часу обробки, ніж рівень збору, і, можливо, він не зможе обробити дані так швидко, що створює таку проблему, що має термін *backpressure*.

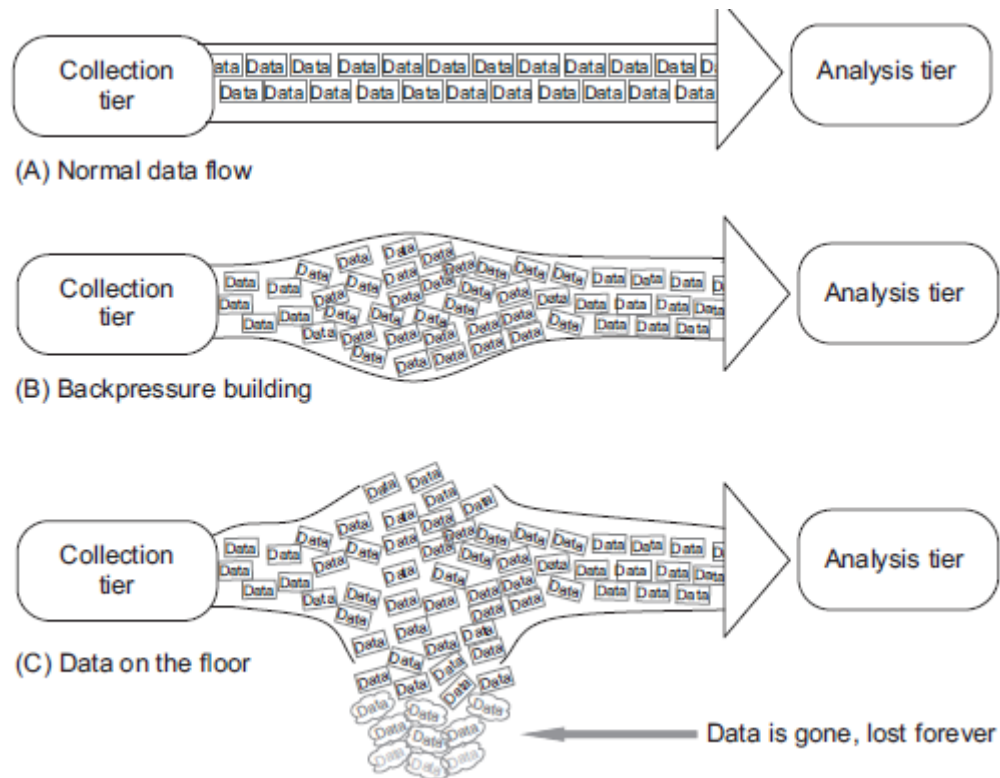

Рисунок 1.14 – Ілюстрація backpressure

Розглянемо три етапи на рисунку 1.14:

- крок А - виглядає цілком нормально, і це те, що хотілося б бачити;
- крок Б - можна сказати, що щось не зовсім правильно - зворотний тиск наростає;
- крок С - канал передачі даних зруйновано під тиском і дані зникають назавжди.

Це погана ситуація, оскільки зараз втрачаються дані, а для деяких підприємств це може бути катастрофічним. Спочатку можна подумати, що це проблема споживача, і все, що потрібно зробити, це додати більше споживачів або зробити їх швидшими. Але це зовсім не проблема споживача; у багатьох випадках використання, цілком прийнятно для споживачів повільно читати дані або час від часу бути поза мережею, офлайн. Наприклад, споживачі можуть захотіти прочитати всі повідомлення лише щогодини, щоб підтримати варіант використання пакетної обробки; вони час від часу будуть в автономному режимі, а потім підключатимуться та читатимуть дані за останню годину.

Потрібно пам'ятати, що не всі системи масового обслуговування повідомлень забезпечують цей тип контролю потоку виробників, залишаючи зарозробником додатків, контроль за швидкістю, з якою рівень колекції видає повідомлення. Можливість підтримувати повільне читання повідомлень зі сторони споживача або періодичне перебуванням у режимі офлайн, забезпечується продуктами, що чергують повідомлення та підтримують довготривалі повідомлення.

Два популярних інструменти для організації рівня черги повідомлень, що підтримують асинхронний обмін повідомленнями – ApacheKafka та RabbitMQ.

Асинхронний обмін повідомленнями - це схема обміну повідомленнями, при якій виробництво повідомлень виробником відділяється від обробки споживачем. Маючи справу з системами обміну повідомленнями, зазвичай виділяють дві основні схеми обміну – створення черг повідомлень та публікація / підписка.

У схемі спілкування з чергуванням повідомлень черги тимчасово відокремлюють виробників від споживачів. Кілька виробників можуть надсилати повідомлення в одну чергу; однак, коли споживач обробляє повідомлення, воно блокується або вилучається з черги і стає недоступним. Лише один споживач споживає певне повідомлення.

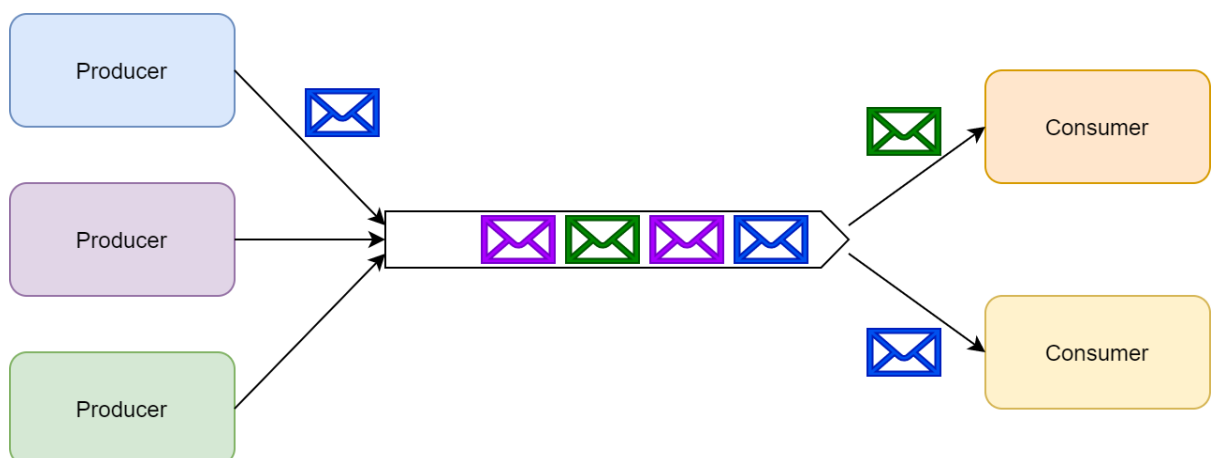

Рисунок 1.15 – Черга повідомлень

Як додаткове зауваження, якщо споживач не може обробити певне повідомлення, платформа обміну повідомленнями зазвичай повертає

повідомлення в чергу, де воно доступне для інших споживачів. Окрім тимчасового роз'єднання, черги дозволяютьсамостійно масштабувати виробників та споживачів, а також забезпечуючи ступінь відмовостійкості проти помилок обробки.

У шаблоні спілкування публікація / підпискаодне повідомлення може одночасно отримувати та обробляти декілька підписників.

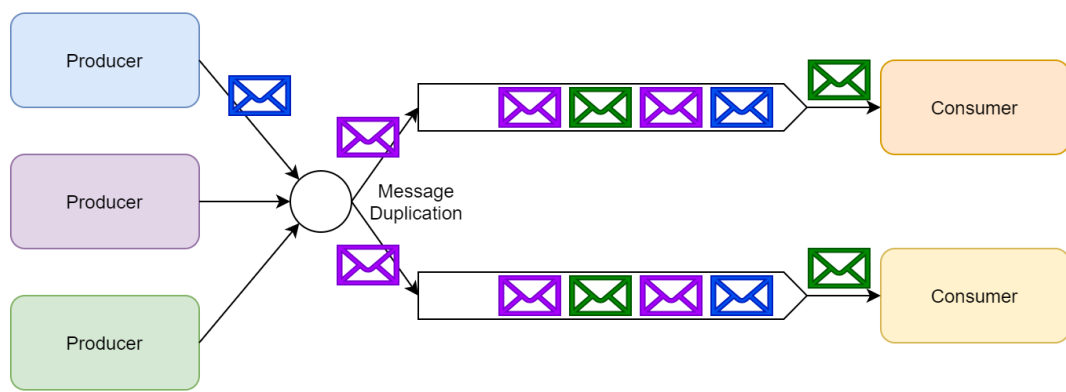

Рисунок 1.16 – Публікація / Підписка

Цей шаблон дозволяє видавцю, наприклад, повідомляти всіх підписників про те, що щось трапилося в системі.

Загалом існує два типи підписки: ефемерна та довготривала.

Ефемерна підписка активна лише до тих пір, поки споживач працює. Як тільки споживач вимикається, його підписка та повідомлення, які ще не обробились, втрачаються.

Довготривала підписка зберігається до тих пір, поки вона не буде явно видалена. Коли споживач вимикається, платформа обміну повідомленнями підтримує підписку, і обробка повідомлень може бути відновлена пізніше.

RabbitMQ є реалізацією посередника повідомлень, який часто називають шиною обслуговування. Він підтримує обидва описані вище шаблони обміну повідомленнями.

RabbitMQ підтримує класичні черги повідомлень «з коробки». Розробник визначає іменовані черги, і тоді видавці можуть надсилати повідомлення до цієї іменованої черги. Споживачі, в свою чергу, використовують одну і ту ж чергу для отримання повідомлень для їх обробки.

RabbitMQ реалізує pub / sub за допомогою біржи повідомлень. Видавець публікує свої повідомлення на біржі повідомлень, не знаючи, хто є підписниками цих повідомлень.

Кожен споживач, який бажає підписатися на біржу, створює чергу, потім внутрішня реалізація біржі створює повідомлення для створених черг. Також можна фільтрувати повідомлення для деяких абонентів на основі різних правил маршрутизації.

Важливо зазначити, що RabbitMQ підтримує як короткочасні, так і довговічні підписки. Споживач може вирішити тип підписки, яку він хоче використовувати, за допомогою API RabbitMQ.

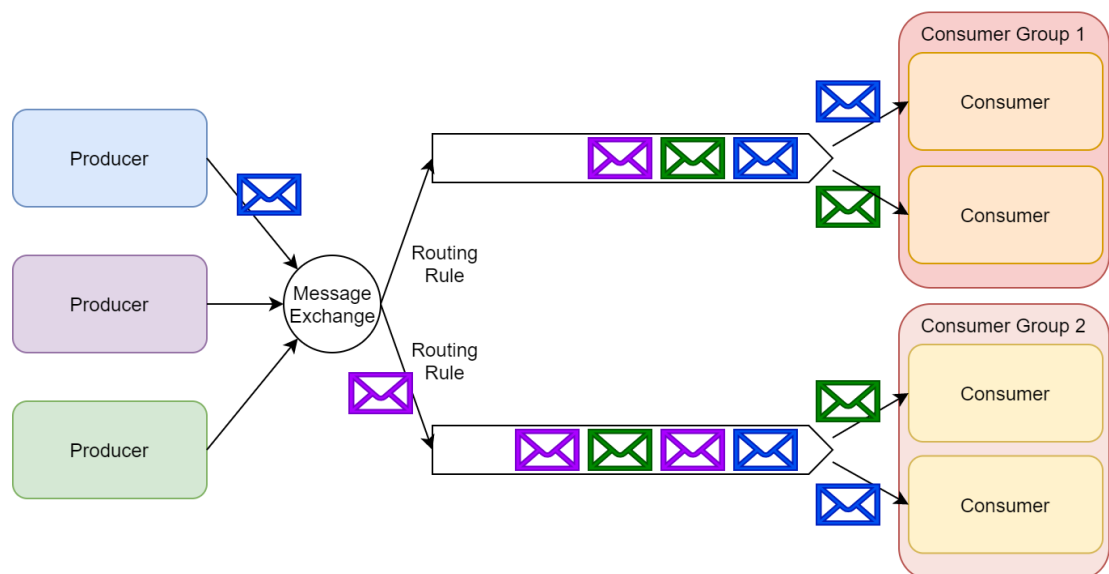

Рисунок 1.17 – Публікація / Підписка та побудова черг у комбінації

Завдяки архітектурі RabbitMQ ми також можемо створити гібридний підхід, що зображений на рисунку 1.17 - де деякі абоненти формують групи споживачів, які спільно обробляють повідомлення у формі конкуруючих споживачів за певною чергою. Таким чином, ми реалізуємо шаблон pub / sub,

одночасно дозволяючи деяким абонентам масштабувати обробку отриманих повідомлень.

ApacheKafka не є реалізацією брокера повідомлень. Натомість це розподілена потокова платформа.

На відміну від RabbitMQ, який базується на чергах та біржах, рівень зберігання Kafka реалізований за допомогою розділеного журналу транзакцій. Kafka також надає API для обробки потоків у реальному часі та API під'єднувачів для легкої інтеграції з різними джерелами даних

Кафка не реалізує поняття черги. Натомість Кафка зберігає колекції записів у категоріях, що називаються темами.

Для кожної теми Кафка веде розділений журнал повідомлень. Кожен розділ - це впорядкована, незмінна послідовність записів, куди постійно додаються повідомлення.

Кафка додає повідомлення до цих розділів у міру їх надходження. За замовчуванням для рівномірного розповсюдження повідомлень по розділах він використовує круглий розділ.

Виробники можуть модифікувати цю поведінку для створення логічних потоків повідомлень.

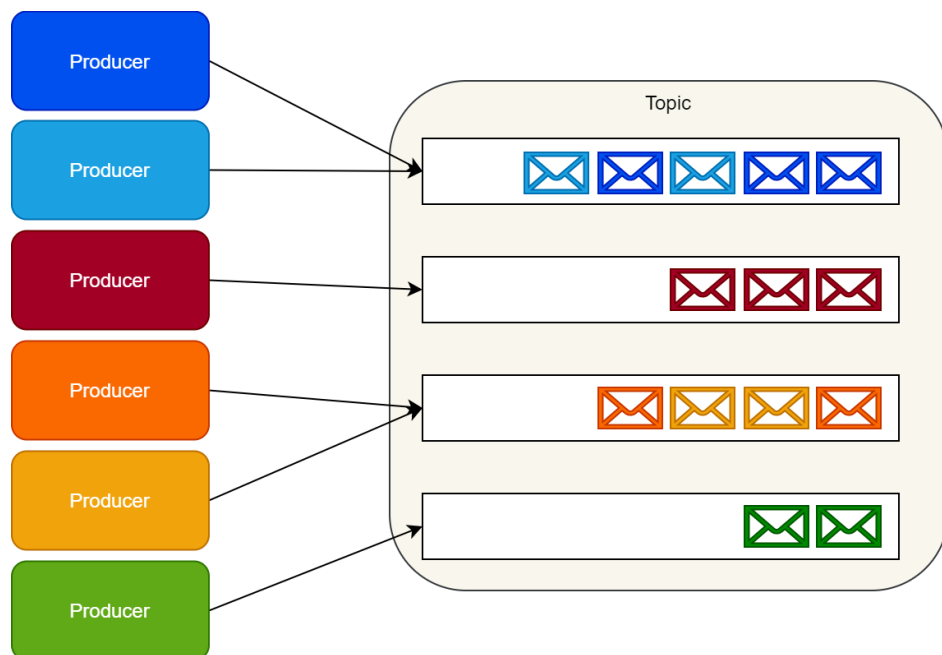

Рисунок 1.18 – Кафка видавці

Споживачі споживають повідомлення, підтримуючи зсув (або індекс) до цих розділів і читаючи їх послідовно.

Один споживач може споживати кілька тем, а споживачі можуть масштабувати до кількості доступних розділів.

В результаті, створюючи тему, слід ретельно продумати очікувану пропускну здатність обміну повідомленнями на цю тему.

Реалізація Кафки досить добре відповідає шаблону pub / sub. Виробник може надсилати повідомлення на певну тему, а декілька груп споживачів можуть споживати одне і те ж повідомлення. Кожна група споживачів може індивідуально масштабувати обробку навантаження. Оскільки споживачі підтримують зміщення розділів, вони можуть вибрати тривалу підписку, яка зберігає зміщення при перезапуску, або ефемерну підписку, яка відкидає зміщення та перезавантажує останні записи в кожному розділі кожного разу, коли він запускається.

Однак він менш ніж ідеально підходить для шаблону черг повідомлень. Звичайно, ми могли б мати тему лише з однією групою споживачів для наслідування класичної черги повідомлень.

Також важливо зазначити, що Kafka зберігає повідомлення в розділах до попередньо налаштованого періоду, незалежно від того, чи споживали ці повідомлення споживачі. Це збереження означає, що споживачі можуть вільно перечитувати минулі повідомлення. Крім того, розробники можуть також використовувати рівень зберігання Kafka для реалізації таких механізмів, як пошук подій та журнали аудиту.

Тож можна зробити висновок, що RabbitMQ є посередником повідомлень, тоді як ApacheKafka - розподіленою потоковою платформою. Ця різниця може здатися семантичною, але вона тягне за собою серйозні наслідки, які впливають на здатність комфортно реалізовувати різні випадки використання.

Наприклад, Kafka найкраще використовувати для обробки потоків даних, тоді як RabbitMQ має мінімальні гарантії щодо упорядкування повідомлень у

потоці. З іншого боку, RabbitMQ має вбудовану підтримку повторної логіки та обміну мертвими буквами, тоді як Kafka залишає такі реалізації в руках своїх користувачів.

RabbitMQ надає мало гарантій щодо впорядкування повідомлень, що відправляються в чергу або на біржу. Хоча може здатися очевидним, що споживачі обробляють повідомлення в тому порядку, в якому їх відправляли виробники, це дуже вводить в оману. Ця відсутність гарантії трапляється через те, що споживачі можуть повернути (або повторно доставити) повідомлення в чергу після їх прочитання (наприклад, у разі помилки обробки).

Після того, як повідомлення повертається, інший споживач може забрати його для обробки, навіть якщо він вже спожив пізніше повідомлення. Таким чином, групи споживачів обробляють повідомлення не у правильному порядку. Звичайно, можна було б уникнути цієї проблеми обмеживши кількість потоків в межах одного споживача повинна бути обмежена до одного, однак обмеження себе однопоточним споживачем суттєво впливає на здатність масштабувати обробку повідомлень у міру зростання системи. Натомість Kafka забезпечує надійну гарантію порядку на обробку повідомлень. Kafka розміщує повідомлення в розділах методом round-robin. Однак виробник може встановити ключ розділу для кожного повідомлення, щоб створити логічні потоки даних (наприклад, повідомлення від одного пристрою або повідомлення, що належать одному клієнту).

Потім усі повідомлення з одного потоку розміщуються в одному розділі, в результаті чого група споживачів їх обробляють у правильному порядку. Однак слід зазначити,

що в середині групи споживачів кожен розділ обробляється одним потоком одного споживача. Як результат, ми не можемо масштабувати обробку одного розділу, однак у Kafka ми можемо масштабувати кількість розділів у межах теми, змушуючи кожен розділ тримувати менше повідомлень та додавати додаткових споживачів для додаткових розділів.

RabbitMQ може направляти повідомлення абонентам обміну повідомленнями на основі визначених абонентом правил маршрутизації. Обмін темами може спрямовувати повідомлення на основі спеціального заголовка. Крім того, обмін заголовками може направляти повідомлення на основі довільних заголовків повідомлень. Кафка, навпаки, не дозволяє споживачам фільтрувати повідомлення в темі перед їх опитуванням. Споживач, який підписався, отримує всі повідомлення у розділі без винятку. Для цього можна використовувати завдання `KafkaStreams`, яке зчитує повідомлення з теми, фільтрує їх і штовхає до іншої теми, на яку споживач може підписатися. Тим не менше, це вимагає більших зусиль та технічного обслуговування та має більшу рухомих частин.

RabbitMQ підтримує відкладені / заплановані повідомлення за допомогою плагіна. Коли цей плагін увімкнено під час обміну повідомленнями, виробник може надіслати повідомлення RabbitMQ та затримати час, протягом якого RabbitMQ направляє це повідомлення в чергу споживача. Ця функція дозволяє розробнику планувати майбутні команди, які не призначені для обробки раніше. Кафка не надає підтримки таких функцій. Ця система пише повідомлення до розділів у міру надходження, де вони одразу стають доступними для читання споживачами.

RabbitMQ видаляє повідомлення зі сховища, як тільки споживачі успішно їх читають. Цю поведінку не можна змінити. Це частина дизайну майже всіх посередників повідомлень. На відміну від цього, Кафка зберігає всі повідомлення, тримаючи їх до встановленого часу очікування для кожної теми. Щодо збереження повідомлень, Кафка не дбає про стан читання своїх споживачів, оскільки він діє як журнал повідомлень. Споживачі можуть читати кожне повідомлення скільки завгодно, і вони можуть подорожувати «назад у часі», маніпулюючи зміщеннями розділів. Періодично Кафка переглядає всі повідомлення у темах і видаляє ті повідомлення, які є старими. Ефективність роботи Кафка не залежить від розміру сховища. Отже,

теоретично можна зберегти повідомлення майже нескінченно, не впливаючи на продуктивність (якщо ваші вузли досить великі для зберігання цих розділів).

1.3.3 Поняття часу: час події та час обробки

Посилаючись на час у програмі потокового передавання (наприклад, для визначення вікон), можна посылатися на різні поняття часу.

Час обробки відноситься до системного часу машини, яка виконує відповідну операцію. Коли працює програма обробки поточкових даних - усі операції, що базуються на часі (наприклад, часові вікна), використовуватимуть системний годинник машин, на яких запущений відповідний оператор. Вікно такої обробки включатиме всі записи, які надійшли до певного оператора між часами, коли системний годинник вказував повну годину. Час обробки є найпростішим поняттям часу і не вимагає координації між потоками та машинами. Це забезпечує найкращу продуктивність та найменшу затримку. Однак у розподіленому та асинхронному середовищі час обробки не забезпечує детермінованість, оскільки він сприйнятливий до швидкості, з якою записи надходять у систему (наприклад, з черги повідомлень), до швидкості, з якою записи протікають між операторами всередині системи, а також до відключень (запланованих чи інших).

Час події - це час, коли кожна окрема подія відбувалась на своєму виробничому пристрої. Цей час, як правило, вбудовується в записи перед тим, як вони потрапляють до фреймворку для обробки, і мітку часу події можна витягти з кожного запису. У цьому разі хід часу залежить від даних, а не від будь-яких годинників. Програми побудовані на основі часу подій повинні вказувати, як генерувати водяні знаки часу події, що є механізмом, який сигналізує про прогрес у часі подій.

У ідеальному світі обробка часу подій дасть цілком послідовні та детерміновані результати, незалежно від того, коли події надходять, або їх упорядкування. Однак, якщо події, як відомо, не надходять у порядку (за

позначкою часу), обробка часу подій спричиняє деяку затримку під час очікування випадків, що не працюють. Оскільки можна чекати лише кінцевий проміжок часу, це обмежує можливості детермінованих програм оснований на часу подій.

Якщо припустити, що всі дані надійшли, операції основані на часу подій працюватимуть належним чином і даватимуть правильні та послідовні результати, навіть під час роботи з невідсортованими або пізніми подіями, або при обробці історичних даних. Наприклад, щогодинне вікно часу події міститиме всі записи, які містять позначку часу події, яка потрапляє в цю годину, незалежно від порядку, в якому вони надходять, або коли вони обробляються.

1.3.4 База даних часових рядів

База даних часових рядів - це база даних, оптимізована для даних із часовою міткою. Дані часових рядів – це вимірювання або події, які відстежуються, потрапляють до вибірки та агрегуються протягом часу. Це можуть бути метрики серверу, моніторинг продуктивності додатків, мережеві дані, дані датчиків, події, кліки, торгівлі на ринку та багато інших типів аналітичних даних.

База даних часових рядів створена спеціально для обробки метрик та подій або вимірювань, що мають часові позначки. Такі бази оптимізовані для вимірювання змін у часі. Властивості, які роблять дані часових рядів дуже відмінними від інших - це управління життєвим циклом даних, узагальнення та сканування великого діапазону багатьох записів.[11]

Бази даних часових рядів не є новими, але бази даних часового ряду першого покоління в основному були зосереджені на аналізі фінансових даних, волатильності біржової торгівлі та системах, побудованих для вирішення торгів. Але фінансові дані вже не є єдиним застосуванням даних часових рядів - насправді, це лише одне з численних застосувань у різних галузях. Основні

умови обчислювальної техніки різко змінилися за останнє десятиліття. Сьогодні все, що може бути компонентом, є компонентом.[11] Крім того, ми спостерігаємо інструментарій усіх доступних поверхонь у матеріальному світі - вулиць, автомобілів, фабрик, електромереж, крижаних шапок, супутників, одягу, телефонів, мікрохвильовок, контейнерів для молока, планет, людських тіл. Все має або буде мати датчик. Отже, все, що є в компанії та за її межами, випромінює невпинний потік метрик та подій або даних часових рядів. Це означає, що базові платформи повинні розвиватися для підтримки цих нових навантажень - більше точок даних, більше джерел даних, більше моніторингу, більше контролю.[12] Те, що ми спостерігаємо і чого вимагає час, - це парадигматичний зсув у тому, як потрібно підходити до інфраструктури даних і до побудови, моніторингу, контролю та управління системами. Потрібна продуктивна, масштабована, спеціально створена база даних часових рядів.

InfluxDB - це база даних часових рядів. Оптимізація для цього випадку використання тягне за собою деякі компроміси, насамперед для підвищення продуктивності за рахунок функціональності. Нижче наведено перелік деяких з деталей дизайну, які призводять до компромісів:

У випадку використання часових рядів, ми припускаємо, що якщо одні й ті самі дані надсилаються кількома разів, це абсолютно ті самі дані, які клієнт згодом надсилає кількома разів. Спрощене вирішення конфліктів підвищує продуктивність запису, але унеможливорює зберігання дублікатів даних.

Обмеження доступу до видалень дозволяє збільшити продуктивність запитів і записів.

Дані часових рядів - це переважно нові дані, які ніколи не оновлюються, що підвищує ефективність запитів і записів.

Переважає більшість записів стосується даних із недавніх позначками часу, і дані додаються у порядку зростання за часом. InfluxDB оптимізована під такий сценарій.

1.4 Висновки до розділу

Системи обробки поточкових даних мають великий набір доступних інструментів, кожен з яких має свої переваги та недоліки. Було розглянуто інструменти для аналізу даних, асинхронного обміну повідомленнями та збереження даних. Для описаних частин моєї системи найкраще підходять ApacheFlink, Kafka та InfluxDB.

Також у розділі були сформульовані задачі, мета і призначення дослідження.

.

2 АНАЛІЗ КОРИСНИХ МЕТРИК ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ВІДХИЛЕНЬ

2.1 Двотактні двигуни внутрішнього згоряння

Для захисту дисертації я планую зосередитись на аналізі нормальної роботи саме двигунів морських суден. Головна причина, чому було обрана саме ця предметна область – доступність інформації. Також це досить цікава тема, для застосування набутих знань у повсякденному житті у використанні власного автомобіля.

На морських судах зазвичай використовуються двотактні двигуни внутрішнього згоряння, що відрзняються від чотирьохтактних, які використовуються у автомобілях.

Як випливає з назви, двотактний двигун вимагає лише двох рухів поршня (один цикл), щоб виробляти потужність. Двигун здатний виробляти потужність після одного циклу, оскільки випуск і впуск газу відбувається одночасно. Існує клапан для впускного ходу, який відкривається і закривається внаслідок зміни тиску. Крім того, завдяки частому контакту з рухомими компонентами, паливо змішується з маслом для додавання мастила, що забезпечує більш плавні ходи.

Загалом двотактний двигун містить два процеси:

Такт стиснення: впускний отвір відкривається, повітряно-паливна суміш потрапляє в камеру і поршень рухається вгору, стискаючи цю суміш. Свічка запалює стиснене паливо і починає такт.

Такт сили: Нагрітий газ чинить сильний тиск на поршень, поршень рухається вниз (розширення), витрачене тепло відходить.

У порівнянні з чотиритактними двигунами, два такти легші, ефективніші, мають можливість використовувати менш якісне паливо та економічніші. Таким чином, легші двигуни призводять до вищого співвідношення потужності до ваги (більша потужність при меншій вазі). Однак їм не вистачає маневреності, можливої у чотиритактних двигунах, і вони потребують більше змащення. Це робить двотактні двигуни ідеальними для суден (потрібно перевозити багато

вантаж), мотоциклів та газонокосарок - тоді як чотиритактні ідеально підходять для автомобілів, таких як легкові та вантажні автомобілі.

Діаграма об'єму тиску (PV-діаграма), що моделює зміни тиску та об'єму паливо-повітряної суміші в будь-якому бензиновому двигуні, називається циклом Отто. Зміни в них будуть створювати тепло і використовувати це тепло для переміщення транспортного засобу або машини (отже, чому це тип теплового двигуна). Цикл Отто можна побачити на рисунку 2.1 (реальний цикл Отто) та рисунку 2.2 (ідеальний цикл Отто). Компонент будь-якого двигуна, що використовує цей цикл, матиме поршень для зміни об'єму та тиску паливно-повітряної суміші. Поршень отримує рух від спалювання палива та електричного підсилення при запуску двигуна.

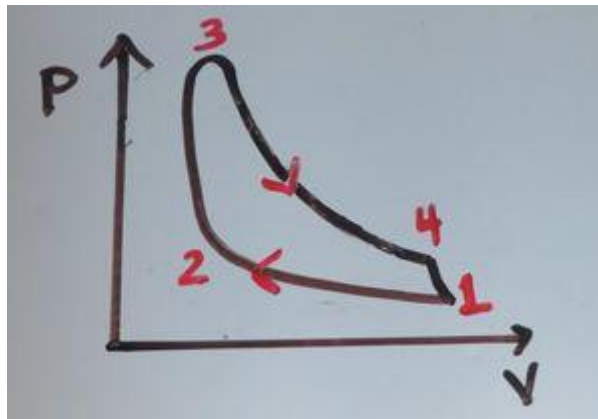

Рисунок 2.1 – Реальний цикл Отто

Ідеальна циклічно-зелена лінія: називається фазою впуску, але двотактний двигун не проходить цю фазу. Це пов'язано з тим, що чотиритактні двигуни починаються з підтягнутого поршня, тому його потрібно відтягувати для всмоктування паливно-повітряної суміші. Однак двотактний двигун може продовжувати всмоктування паливно-повітряної суміші відразу.

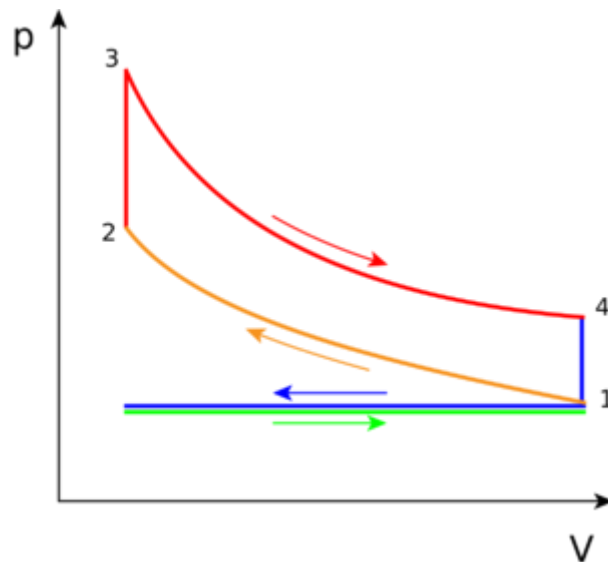

Рисунок 2.2 – Реальний цикл Отто

Фази роботи двотактного двигуна можна розбити на чотири процеси.

Процес 1-2: Під час цієї фази впускний отвір відкривається, і поршень буде витягнутий, щоб він міг стиснути паливно-повітряну суміш, яка потрапила в камеру. Стиснення призводить до незначного підвищення тиску суміші та температури. З точки зору термодинаміки це називається адіабатичним процесом. Коли цикл досягає точки 2 - паливо досягає свічки запалювання.

Процес 2-3: Тут відбувається згоряння внаслідок займання палива свічкою запалювання. Горіння газу закінчується, в результаті чого утворюється камера з високим тиском, яка має багато тепла (теплової енергії). З точки зору термодинаміки це називають ізохорним процесом.

Процес 3-4: Теплова енергія в камері в результаті горіння використовується для роботи на поршні - який штовхає поршень вниз - збільшуючи об'єм камери. Це також відомо як запас енергії, оскільки спосіб теплової енергії перетворюється в рух для живлення машини або транспортного засобу.

Процес 4-1: З процесу 4 до 1 все відпрацьоване тепло виводиться з камери двигуна. Коли тепло залишає газ, молекули втрачають кінетичну енергію,

спричиняючи зниження тиску. Однак у двотактному двигуні немає вихлопної фази, тому цикл починається знову (від 1 до 2), дозволяючи стиснути нове суміш палива та повітря.

2.1.1 Головні показники нормальної роботи двигуна

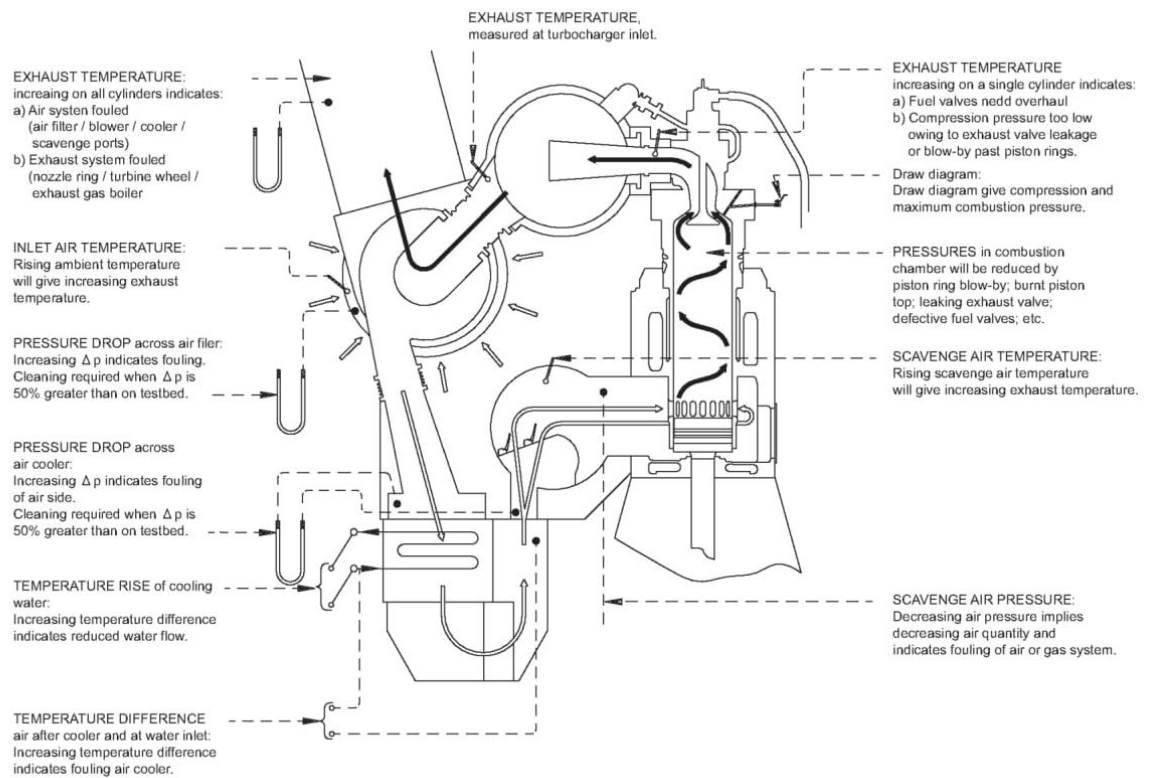

Рисунок 2.3 – Двигун внутрішнього згорання

Температура вихлопних газів:

Збільшення на всіх циліндрах означає:

- повітряна система забруднена (повітряний фільтр / продувка/ охолоджувач/ порти для очищення);
- забруднена випускна система (кільце форсунки / колесо турбіни / котел відпрацьованих газів).

Температура

вхідного повітря:

підвищення температури навколишнього середовища призведе до підвищення температури вихлопу.

Падіння тиску в повітропроводі вказує на забруднення. Потрібно очищення, коли показник на 50% більше, ніж на дослідному стенді.

Падіння тиску на охолоджувачі повітря вказує на забруднення повітряної частини. Потрібно очищення, коли значення на 50% більше, ніж на дослідному стенді.

Підвищення температури охолоджуючої води свідчить про зменшення споживання води.

Різниця температури повітря після охолоджувача та на вході води вказує на забруднення охолоджувача повітря.

Збільшення температури вихлопу на одному циліндрі вказує на:

- потрібен капітальний ремонт паливних клапанів;
- тиск стиснення занадто низький внаслідок витoku вихлопних клапанів або продування повз поршневих кілець.

Тиск в камері згоряння зменшиться за рахунок:

- продувки поршневого кільця;
- згорілий верх поршня;
- негерметичний випускний клапан;
- несправні паливні клапани;

Підвищення температури повітря, що відходить, призведе до підвищення температури вихлопу.

Зниження тиску повітря, що відходить, передбачає зменшення кількості повітря і свідчить про забруднення повітряної чи газової системи.

2.1.2 Метрика пікового тиску у циліндрі

Вимірювання пікового тиску - це простий, швидкий і дешевий спосіб обслуговування двигунів.

Коли двигун внутрішнього згоряння втрачає потужність, вимірювання компресії (пікового тиску) часто є першим кроком у пошуку потенційних

проблем. Під час вимірювання циліндрів, тиск на кожному такті стиснення на індикаторі пікового тиску (манометрі) збільшується, поки не буде досягнуто або майже досягнуто максимуму, вказаного виробником двигуна.

Якщо виміряний тиск значно нижчий, ніж зазначено в технічних характеристиках двигуна, це може свідчити про знос. При збільшенні максимального тиску також збільшуються механічні напруження.

Розглянемо як можна будувати графік зміни пікового тиску у циліндрі двигуна. Для побудови метрик будемо використовувати інтервал у одну хвилину.

Спочатку агрегуємо дані з датчиків випускного клапан за хвилину, щоб побудувати цикли роботи двигуна.

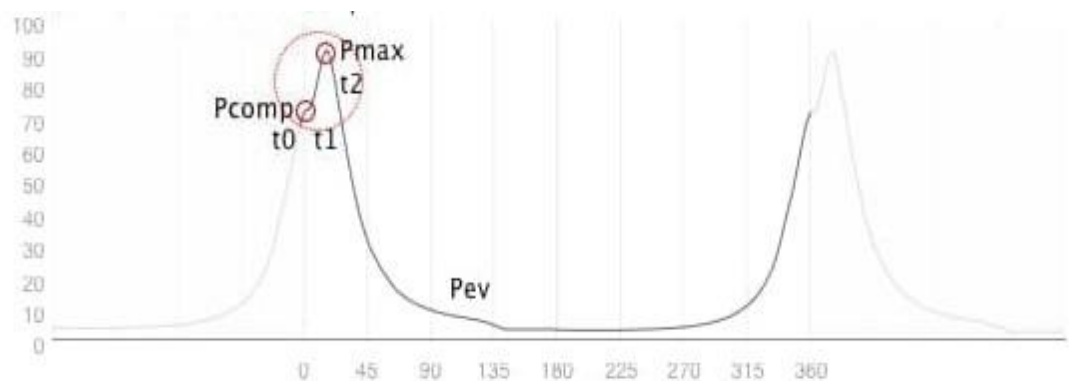

Рисунок 2.4 – Цикли роботи двигуна

Також потрібен другий потік даних, з датчику вимірювання тиску, який ми приєднуємо до потоку даних з циклами.

Тепер для кожного циклу ми маємо часовий ряд даних тиску, тож не важко знайти пікове значення тиску на першому діапазоні з валідованими даними.

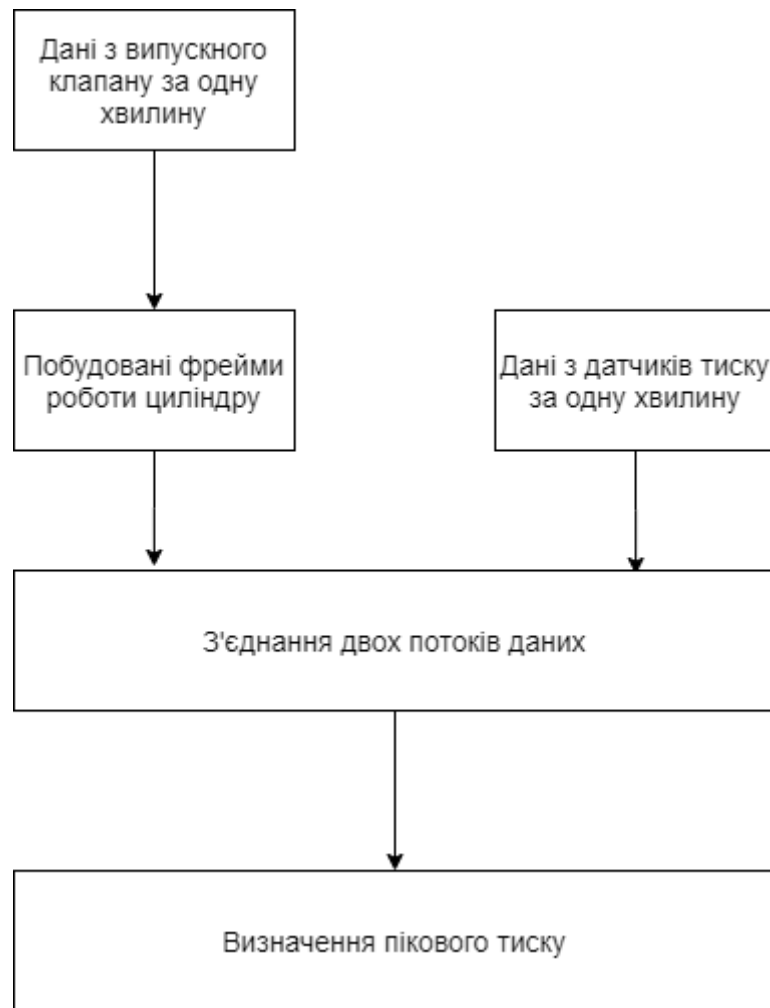

Рисунок 2.5 – Алгоритм вимірювання пікового тиску

2.1.3 Вимірювання кількості обертів за хвилину (RPM)

Вимірювання кількості обертів колінчастого валу за хвилину також є дуже важливим показником двигуна.

При роботі двигуна на низьких обертах підвищується знос через те що навантаженні деталі змащуються недостатньо. Причиною є маслonasос. Його продуктивність і створюваний ним тиск моторного масла в мастильній системі залежить від обертів двигуна.

При високих обертах двигуна значно збільшується навантаження, що призводить до зносу.

Щоб порахувати цю метрику потрібно агрегувати дані з датчиків випускного клапану за хвилину та зсумувати кількість пікових значень.

2.2 Висновки до розділу

Другий розділ розглядає метрики роботи двигунів внутрішнього згоряння, які можна використовувати для моніторингу стану двигуна, та, якщо потрібно, планування зупинки на технічне обслуговування.

3 РОЗРОБКА ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

3.1 Архітектура системи потокової обробки на морському судні

Розглянемо архітектуру системи потокової обробки даних на морському судні.

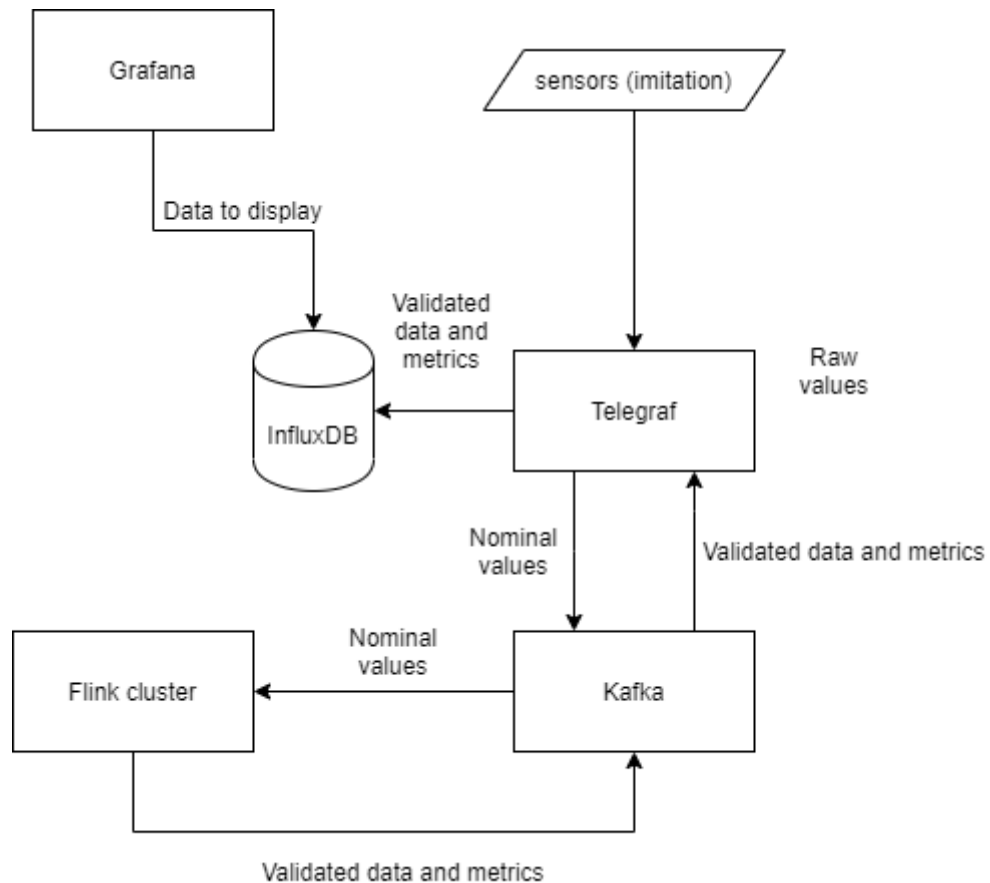

Рисунок 3.1 – Архітектура системи на морському судні

3.1.1 Опис рівнів системи на морському судні

Дані у систему потрапляють з рівня датчиків, які для магістерської ми будемо програмно імітувати.

Далі, використовуючи серверний агент **Telegraf**, ми забираємо дані з сенсорів та конвертуємо необроблені дані в номінальні дані і надсилаємо їх до рівня обміну повідомленнями.

З рівня обміну повідомленнями ми забираємо дані до рівня обробки, де працює кластер Флінку, обчислюємо та валідуємо метрики, повертаємо їх до

рівня обміну повідомленнями, де Телеграф забирає їх та надсилає до сховища даних часових рядів InfluxDB.

Для відображення даних на інтерфейсній частині використовується Grafana.

Для управління сервісами використовується dockercompose.

Compose - це інструмент для визначення та запуску багатоконтейнерних програм Docker. У compose використовується файл YAML для налаштування служб системи. Потім за допомогою однієї команди можна створити та запустити всі служби з заданої конфігурації. [16]

Використання Compose - це в основному триетапний процес:

- визначення середовища додатка за допомогою Dockerfile, щоб його можна було відтворювати де завгодно;
- визначення служб, з яких складається додаток, щоб їх можна було запускати разом в ізолюваному середовищі;
- запуск docker-compose.

3.1.2 Таблиця класів сервісу для аналізу даних

Таблиця 3.1 – Структура класів

Клас	Опис
DataVerification	Клас, що містить інформацію про оброблений дата фрейм, деталі валідації. Необхідний для побудови діаграми даних, пройшовших валідацію
FrequentDataValidatedMinute	Клас, що містить інформацію про пройшовшій валідацію дані з

	високою частотою, які було агреговані за хвилину.
--	---

Продовження таблиці 3.1

Клас	Опис
FrequentDataPoint	Клас для представлення даних, які мають високу частоту
NonFrequentDataValidatedMinute	Клас, що містить інформацію про пройшовшівалідацію дані з низькою частотою, які було агреговані за хвилину. Необхідний для побудови діаграми даних, пройшовшихвалідацію
NonFrequentDataPoint	Клас для представлення даних, які мають низьку частоту
RangeInfo	Клас для представлення діапазону допустимих значень датчиків
DataMessage	Батьківський клас для даних з високою та низькою частотою, що містить спільні для них поля.
ConfugurationUploadException	Клас для представлення помилки читання конфігурації застосунку
MessageBrokerException	Клас для представлення помилки доступу до рівня обміну повідомленнями
InternalStateException	Клас для представлення помилки доступу до внутрішнього стану застосунку

Продовження таблиці 3.1

Клас	Опис
NonFrequentDataSelector	Функціональний клас для представлення методу вибору ключа для потоку даних з невисокою частотою
NonFrequentDataProcessor	Функціональний клас для представлення методу обробки агрегованих даних з невисокою частотою
NonFrequentDataFilter	Функціональний клас для представлення методу фільтрації агрегованих даних з невисокою частотою
FrequentDataSelector	Функціональний клас для представлення методу вибору ключа для потоку даних з високою частотою
FrequentDataProcessor	Функціональний клас для представлення методу обробки агрегованих даних з високою частотою
FrequentDataFilter	Функціональний клас для представлення методу фільтрації агрегованих даних з високою частотою
DataVerificationSerializer	Функціональний клас, що містить метод для серіалізації

Продовження таблиці 3.1

Клас	Опис
FrequentDataPointSerializer	Функціональний клас, що містить метод для серіалізації для об'єктів, що представляють дані з високою частотою
FrequentDataPointDeserializer	Функціональний клас, що містить метод для десеріалізації для об'єктів, що представляють дані з високою частотою
NonFrequentDataPointSerializer	Функціональний клас, що містить метод для серіалізації для об'єктів, що представляють дані з невисокою частотою
NonFrequentDataPointDeserializer	Функціональний клас, що містить метод для десеріалізації для об'єктів, що представляють дані з невисокою частотою
AppConfigUploader	Функціональний клас, що виконує завантаження налаштувань для застосунку
DataVerificationHelper	Допоміжний клас, що містить методи для валідації даних
NonFrequentDataPointTimestampExtractor	Функціональний клас, що обробляє час повідомлень з даними з невисокою частотою для просування часу у фреймворку обробки даних

Продовження таблиці 3.1

Клас	Опис
FrequentDataPointTimestampExtractor	Функціональний клас, що обробляє час повідомлень з даними з високою частотою для просування часу у фреймворку обробки даних
LoggerCreator	Клас для налаштувань логування
MessageBrokerAccessHelper	Допоміжний клас, що містить методи для роботи з брокером повідомлень
PeakPressureOutputMessage	Клас, що містить піковий тиск на часовому ряді агрегованих даних
PeakPressureOutputMessageSerializer	Функціональний клас, що містить метод для серіалізації для об'єктів, що представляють дані піковим тиском
RevolutionPerMinuteOutputMessage	Клас, що містить кількість обертів карданного валу двигуна за хвилину на часовому ряді агрегованих даних.
RevolutionPerMinuteOutputMessageSerial	Функціональний клас, що містить метод для серіалізації для об'єктів, що представляють кількість обертів карданного валу двигуна за хвилину

3.2 Повна архітектура системи обробки поточкових даних

У системі представлена також хмарна частина програмного забезпечення, для використання даних з усіх суден. Розглянемо повну архітектуру, включаючи хмарну частину.

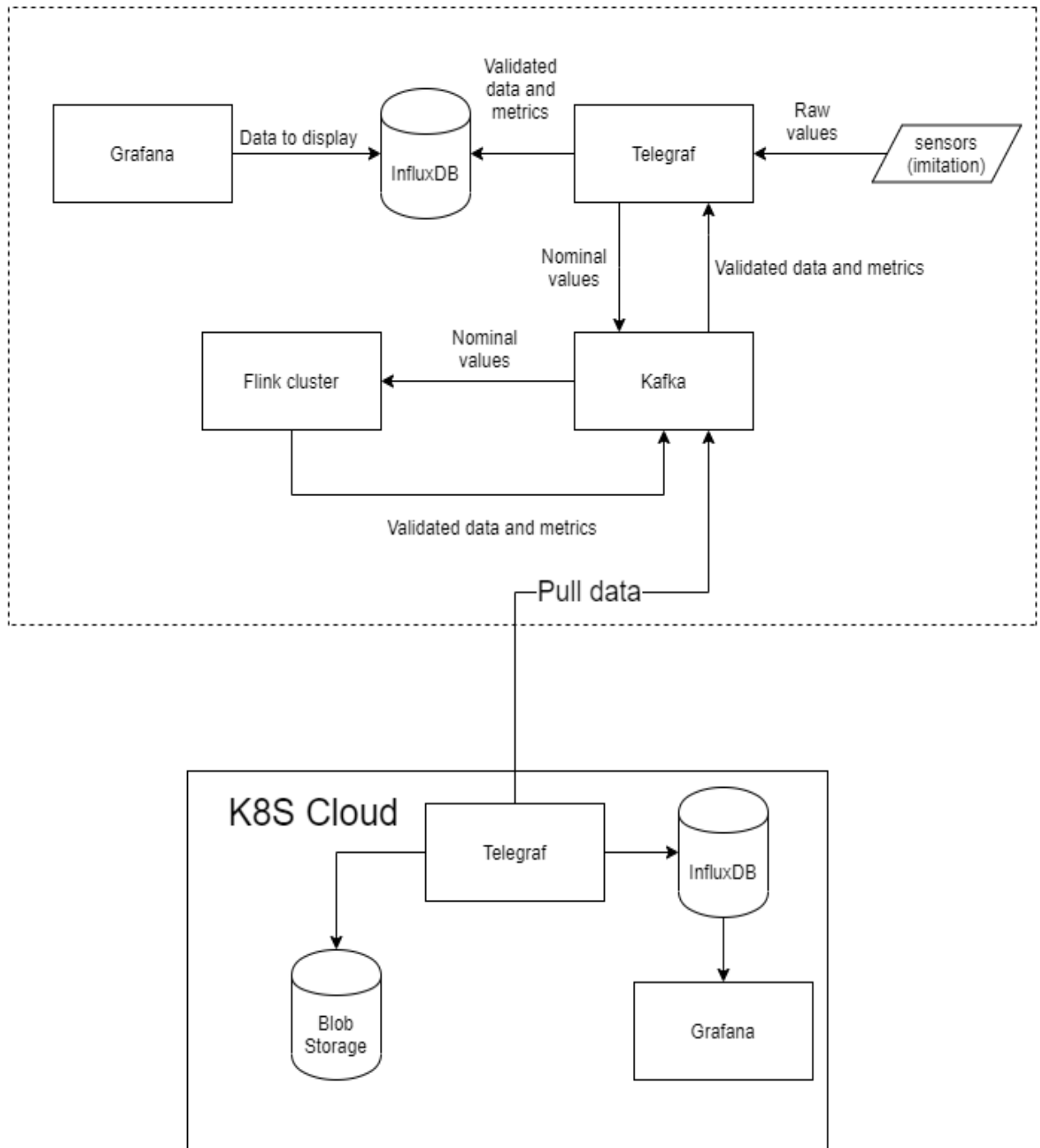

Рисунок 3.2 – Повна архітектура системи обробки поточкових даних

Хмарна частина має власний інстанс телеграфу, сховища часових радів та графани. Також дані надсилаються до довговічного сховища даних, щоб використовувати їх у майбутньому.

Для організації сервісів у хмарному середовищі використовується Kubernetes.

Kubernetes - це платформа для організації контейнерів із відкритим кодом, яка автоматизує багато ручних процесів, що беруть участь у розгортанні, керуванні та масштабуванні контейнерних програм.[13]

Іншими словами, можна об'єднати групи хостів, на яких запущені контейнерилінукс, а Kubernetes допомагає легко та ефективно керувати цими кластерами.

Кластери Kubernetes можуть охоплювати хости на локальних, загальнодоступних, приватних або гібридних хмарах. З цієї причини Kubernetes є ідеальною платформою для розміщення власних хмарних додатків, які вимагають швидкого масштабування, наприклад потокового передавання даних у реальному часі через кафку.[13]

Основною перевагою використання Kubernetes у середовищі є те, що це дає платформу для планування та запуску контейнерів на кластерах фізичних або віртуальних машин.

Більш широко, це допомагає повністю впровадити та покластися на інфраструктуру на основі контейнерів у виробничих середовищах. І оскільки Kubernetes - це про автоматизацію операційних завдань, можна робити те саме, що дозволяють інші платформи програм або системи управління.

Розробники можуть також створювати власні хмарні програми з Kubernetes як платформою виконання, використовуючи шаблони Kubernetes. Шаблони - це інструменти, необхідні розробнику Kubernetes для створення додатків та служб на основі контейнерів.

3.3 Робота з інтерфейсом додатку

Щоб відкрити інтерфейс додатку потрібно перейти на сторінку веб-застосунку Grafana, який працює на порті 80.

Далі розглянемо метрики, доступні у застосунку, після проходження системи потокової обробки даних.

Рисунок 3.3 — Графік кількості обертів за хвилину

Рисунок 3.4 — Графік пікового тиску у циліндрах

Для простоти сприйняття, можна виділити лише один циліндр на графіку.

Рисунок 3.5 — Графік пікового тиску на одному циліндрі

Рисунок 3.6 — Показники турбіни, компресору та охолоджувача повітря

Рисунок 3.7 — Показники випускних клапанів циліндрів

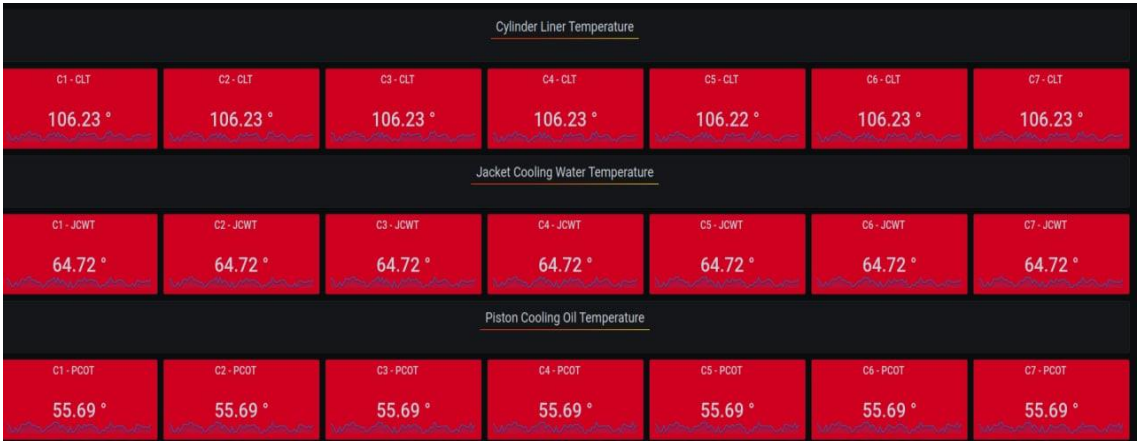

Рисунок 3.8 — Температурні показники ділянки охолодження

Як вже було описано вище, дані проходять процес валідації. Додатково прораховуються метрики доступності даних (чи було отримані всі дані за певний період часу) та чи всі дані мають адекватні значення (перевірка справності датчиків).

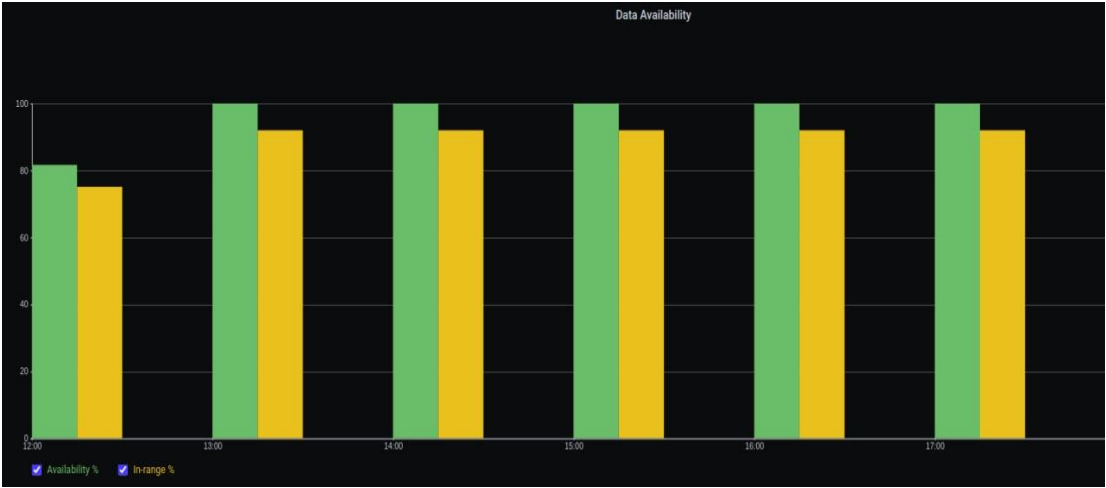

Рисунок 3.9 — Графік задовільних даних

Додатково також збирається інформація про сервер, на якому працює застосунок, що також є дуже важливою інформацією.

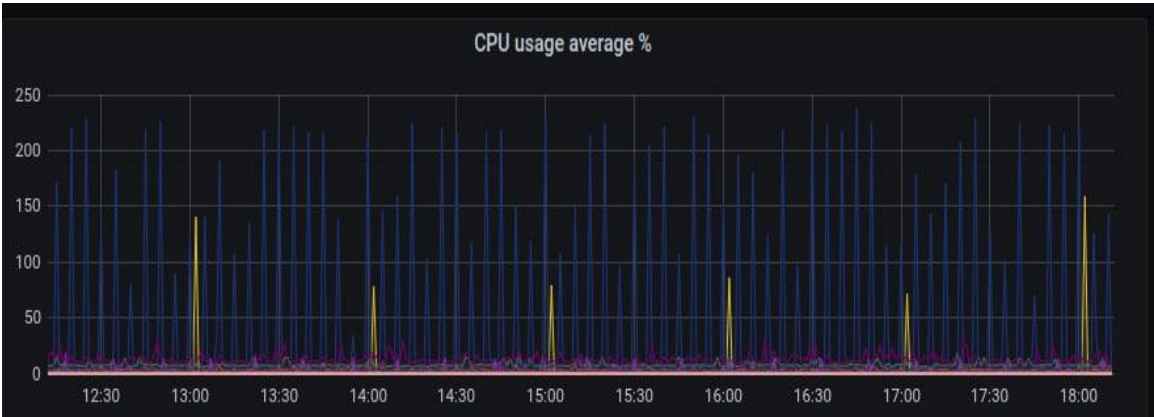

Рисунок 3.10 — Використанняпроцесору різними сервісами системи

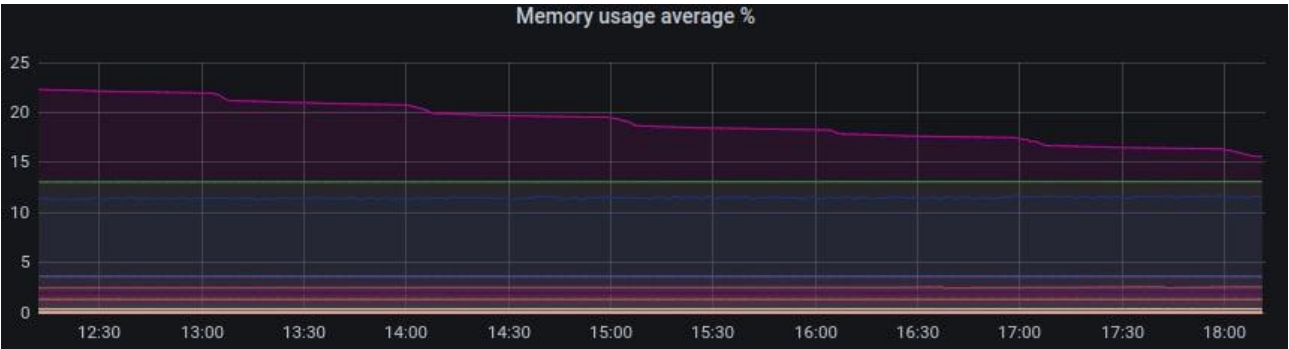

Рисунок 3.11 — Використанняоперативної пам’яті різними сервісами системи

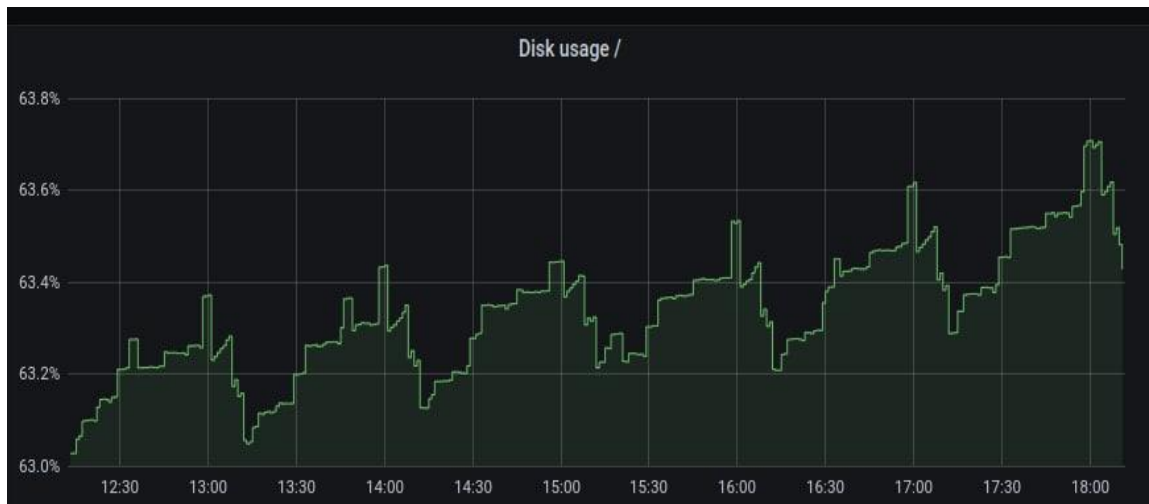

Рисунок 3.12 — Використання жорсткого диску різними сервісами

3.4 Висновки до розділу

У третьому розділі було розглянуто процес розробки системи обробки поточкових даних, зокрема архітектуру системи на морських судах та у хмарі.

Також наведена таблиця класів застосунку та приклади веб-застосування Графана для відображення часових рядів з метриками, які відіграють важливу роль у моніторингу нормальної роботи суден.

4 РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ ПРОЕКТУ

4.1 Опис ідеї проекту

Розглянемо зміст ідеї системи, напрямки її застосування та вигоду для користувача

Таблиця 4.1 –Ідея системи обробки поточкових даних

Зміст ідеї	Напрямки застосування	Вигоди для користувача
Розробити систему, що буде відслідковувати зміни у роботі морських суден	Дослідження стану морських суден під час їх пересування	Можливість моніторингу стану систем на морському судні під час його роботи
		Уникнення надлишкових зупинок для технічного обслуговування судна та виявлення відхилень
		Можливість використовувати машинне навчання та історичні дані для передбачення пошкоджень

Необхідно порівняти ідею з уже існуючими реалізаціями та виявити переваги нової системи, тобто сильні сторони (S), нейтральні характеристики (N) та слабкі сторони (W)

Таблиця 4.2 – Порівняння систем моніторингу даних

№	Функціонал	Системи конкурентів			W	N	S
		Проект описаний у дисертації	MarineTracker	ShipKeeper			
1	Збір метрик з різних робочих систем морського судна	Реалізовано тільки метрики роботи двигуна, але досить легко додати нові, інтегруючи їх в існуючу архітектуру системи	Реалізовано більше метрик, зокрема дані з навігаційного мосту, щогли, кормової частини судна	Реалізовані тільки метрики розташування суден		+	
2	Побудова метрик у реальному часі	Реалізовано за рахунок використання поточкових даних, що оброблюються без затримки	Система використовую пакетну обробку, тому дані надходять із затримкою	Система використовую пакетну обробку, тому дані надходять із затримкою			+
3	Передбачення потенційних ушкоджень частин морського судна	Відсутнє, але має значний потенціал до реалізації за допомогою сховищ часових рядів	Відсутнє	Відсутнє			+

Продовження таблиці 4.2

		або побудови моделей для машиного навчання з використання м історичних даних					
4	Операційна система для виконання	На будь-якій операційній системі з використання м docker	Linux	Windows			+

Як бачимо, розроблена система має значні переваги, завдяки використанню новітніх технологій для обробки поточкових даних. З недоліків можна зазначити, що система виконує моніторинг лише роботи двигуна, але архітектура відкрита до будь-яких нових частин суден.

4.2 Технологічний аудит ідеї проекту

Проведемо аналіз підсумкових інструментів, варіанти яких було описані у розділі з вимогами до програмного забезпечення. Завдяки ретельному дослідженню більшості технологій для різних рівнів системи можна було переконатись у роботоспроможності та надійності обраних технологій, що зможуть задовольнити усі функціональні вимоги до системи. Усі технології також мають досить великі товариства користувачів у інтернеті, тож не буде важко знайти підтримку у разі виникнення запитань чи проблем у процесі розробки.

Таблиця 4.3 – Технологічна здійсненність системи обробки поточкових даних

Ідея проекту	Технології реалізації	Наявність технології	Доступність технології
Система, що відслідковує зміни у нормальній роботі морських суден	Датчики для вимірювання станів двигуна	Технологія наявна	Технологія доступна
	Фреймворк Flink для потокової обробки даних	Технологія наявна	Технологія доступна
	Алгоритми для підрахунку метрик	Розроблені у ході роботи над системою	Розроблені у ході роботи над системою
	Java Development Kit	Технологія наявна	Технологія доступна
	Telegraf	Технологія наявна	Технологія доступна
	Kubernetes	Технологія наявна	Технологія доступна
	InfluxDB	Технологія наявна	Технологія доступна
	Docker Compose	Технологія наявна	Технологія доступна
	Apache Kafka	Технологія наявна	Технологія доступна
	Apache Flink	Технологія наявна	Технологія доступна
	Grafana	Технологія	Технологія

		наявна	доступна
--	--	--------	----------

Тож у підсумку маємо такі інструменти для імплементації системи: датчики для вимірювання станів двигуна, фреймворк Flink, алгоритми для підрахунку метрик, javadevelopmentkit, telegraf, Kubernetes, influxdb, dockercompose, apachekafka, apacheflink, Grafana.

4.3 Аналіз ринкових можливостей запуску системи

Проаналізуємо ринок систем для моніторингу роботи морських суден.

Таблиця 4.4 – Характеристика потенційного ринку системи моніторингу стану роботи морських суден

№	Показники стану ринку	Характеристика
1	Кількість головних гравців	Десятки
2	Динаміка ринку	Ринок росте з появою нових технологій
3	Наявність обмежень	Важко знайти тестові середовища для запуску
4	Специфічні вимоги до стандартизації	Відсутні
5	Середня норма рентабельності в галузі	~20%

З аналізу можна зробити висновок, що ринок є досить привабливим, з високою нормою рентабельності. Обмеження стосуються досить важкого отримання доступу до безпосередньо морських суден, для встановлення датчиків та серверів, які будуть збирати та аналізувати інформацію.

Варто зазначити, що рентабельність залежить від кількості клієнтів, з якими вдасться підписати контракти.

4.4 Маркетингова програма стартап-проекту

Необхідно провести моделювання маркетингової програми стартап проекту. Для вдалих стосунків із серйозними клієнтами система буде надаватись безкоштовно на тестовий період, що клієнт мав змогу переконатись у дієздатності системи та у тому, що вона реально допомагає скоротити витрати на технічне обслуговування суден. Такий спосіб дозволяє отримати багато клієнтів на старті та прорекламувати продукт, готуючи клієнтів до контракту.

Проаналізуємо переваги використання системи, а також вигідні сторони, які отримує кінцевий користувач системи разом з перевагами використання системи створеної в дисертації.

Таблиця 4.5 – Принципи використання продукту

Потреба	Вигідність при використанні	Переваги
Моніторинг стану морських суден під час їх роботи	Запобігання надлишкових витрат для технічного обслуговування та економія витрат	Побудова вихідних даних у реальному часі завдяки новим технологіям Big Data

4.5 Ринкова стратегія системи

Проаналізуємо потенційних користувачів системи

Таблиця 4.6 – Аналіз потенційних користувачів

Група	Готовність до користування	Попит	Конкуренція	Складність входу
Інженери на морських судах, що можуть оцінити переваги системи	Готові	Високий	Висока	Середня
Власники логістичного бізнесу з використанням морських суден	Готові	Середній	Висока	Висока

Згідно з таблицею, стратегія продукту має орієнтуватись на 2 групи потенційних користувачів, при чому вони мають різні підходи до впровадження через різні можливості. Варто зазначити, що усе одно, навіть при орієнтації на інженерів – наша ціль власники бізнесу.

Для першої групи, інженерів морських суден, більш пріоритетні технічні можливості системи.

Для другої групи можна орієнтуватись на рекламу, задля завоювання уваги та налаштування контактів.

Також необхідно обрати стратегію, яку стартап буде використовувати для виходу на ринок систем потокової обробки інформації, зокрема для морських суден, задля успішного запуску бізнесу і бачення його розвитку у найближчому майбутньому.

Таблиця 4.7 – Стратегії виходу на ринок

Альтернатива розвитку	Стратегія охоплення	Конкурентноспроможні позиції альтернативи	Основний спосіб розвитку
Спеціалізація	Розвиток системи та реклама	Швидкість та надійність роботи	Диференціація

За основу береться стратегія диференціації — тобто орієнтація на користувача. Якщо цей підхід не спрацює, буде застосована спеціалізація для конкретної групи людей.

Проаналізуємо стратегію конкурентної поведінки на ринку.

Таблиця 4.8 – Конкурентна поведінка

Чи є проект першопрохідцем?	Шукати нових клієнтів чи забирати існуючих?	Чи буде копіювати існуючі характеристики товару конкурента?	Стратегія конкурентної поведінки
Ні	Завойовувати існуючих та шукати клієнтів без систем	Ні	Зайняття конкурентної ніші

Фінільна стратегія- зайняття ніші з охопленням кількох груп споживачів. Продукт має аналоги на ринку, але все ще можна знайти клієнтів, котрі не використовують системи моніторингу для роботи своїх суден.

Проаналізуємо стратегію позиціонування стартапу.

Таблиця 4.9 - Позиціонування

Вимоги відділу вої аудиторії	Базова стратегія розвитку	Ключові конкурентні проможні показники	Вибір асоціацій, які мають сформувати комплекс суперпозицій власного проекту
Точні метрики та надійна обробка і інформації для швидкого прийня ття рішень на основі вихідних д аних	Диференціація	Аналіз даних у реальному часі	Якість та швидкість

4.6 Висновки до розділу

У четвертому розділі система була ретельно проаналізована для стартап проекту. Можна зробити висновок, що ринок досить активний та чекає нових гравців, через розвиток Big Data технологій.

Знайдено дві групи клієнтів, наявний продукт, проте основна група це власники логістичного бізнесу. Серед переваг системи була виділена швидкий доступ до проаналізованих інсайтів. Тож можна зробити висновок, що проект має гарні перспективи на розвиток.

ВИСНОВКИ

У магістерській дисертації було виконане дослідження сьогоденних викликів світу інтернету речей та поставлена прикладна задача, для досягнення якої потребувався новий архітектурний підхід та використання сучасних технологій з домену великих даних.

Був виконаний аналіз існуючих інструментів для обробки поточкових даних, змодельована та розглянута архітектура систем обробки поточкових даних з урахуванням можливих складностей та потенційних проблем.

Для реалізації системи була побудована архітектура, розбита на окремі сервіси, кожен з яких відповідає за окремі задачі. Архітектура містить як серверну частину, так і хмарну.

Була проаналізована теорія роботи морських суден, зокрема морських двигунів. Виявлені метрики, які дають змогу оцінювати правильність роботи двигунів внутрішнього згоряння.

На основі виконаного аналізу була побудована система обробки поточкових даних, яка допомагає власникам логістичного бізнесу з використанням морських суден заощаджувати кошти на технічному обслуговуванні суден, уникаючи надлишкових зупинок.

Також було виконано розробку бізнес-плану проекту для запуску стартапу.

За результатами дисертації було опубліковано 1 публікацію на конференцію.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

- 1) WhatisIoT? Theinternetofthingsexplained [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://www.networkworld.com/article/3207535/what-is-iot-the-internet-of-things-explained.html>
- 2) Andrew G. Psaltis (2017) StreamingData: Understandingthereal-timepipeline. Manning, America, 195.
- 3) ApacheFlink — StatefulComputationsoverDataStreams [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://flink.apache.org/>
- 4) ApacheSparkwebsite[Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://spark.apache.org/>
- 5) DivingintoApacheSparkStreaming'sExecutionModel[Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://databricks.com/blog/2015/07/30/diving-into-apache-spark-streamings-execution-model.html>
- 6) ApacheStormdocumentation- [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://storm.apache.org/>
- 7) ApacheSamza A distributedstreamprocessingframework [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <http://samza.apache.org/>
- 8) KafkaStreamsTheeasiestwaytowritemission-criticalreal-timeapplicationsandmicroservices [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://kafka.apache.org/documentation/streams/>
- 9) ApacheKafkadocumentation [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://kafka.apache.org/>
- 10) Messagingthatjustworks — RabbitMQ [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://www.rabbitmq.com/>
- 11) WhyShould I Use a TimeSeriesDatabase? [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://thenewstack.io/use-time-series-database/#:~:text=Time%20series%20databases%20balance%20the,a%20higher%20number%20of%20writes.>

12) ActinTime. BuildonInfluxDB [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://www.influxdata.com/>

13) KubernetesDocumentation [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://kubernetes.io/docs/home/>

14) InternalCombustionEngine [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://www.sciencedirect.com/topics/engineering/internal-combustion-engine>

15) Two-StrokeEngines: DefiningTheirPurpose[Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://www.cycleworld.com/2015/04/06/two-stroke-motorcycle-engines-explained-tech-talk-by-kevin-cameron/>

16) OverviewofDockerCompose [Електронний ресурс] / режим доступу до статті: <https://docs.docker.com/compose/>

ДОДАТОК А
ЛІСТИНГ ПРОГРАМИ

DataVerification.java

```
public class DataVerification {  
  
    private String id;  
  
    private long time;  
  
    private String ship;  
  
    private boolean hasData;  
  
    private boolean isValid;  
  
    public DataVerification() {}  
  
    public DataVerification(  
        String id,  
  
        long time,  
  
        String ship,  
  
        boolean hasData,  
  
        boolean isValid) {  
  
        this.id = id;  
  
        this.time = time;  
  
        this.ship = ship;  
  
        this.hasData = hasData;  
  
        this.isValid = isValid;  
  
    }  
  
    public String getId() {
```

```
returnid;
```

```
}
```

```
publicvoidsetid(Stringid) {
```

```
    this.id = id;
```

```
}
```

```
publiclonggettime() {
```

```
    returntime;
```

```
}
```

```
publicvoidsettime(longtime) {
```

```
    this.time = time;
```

```
}
```

```
publicStringgetship() {
```

```
    returnship;
```

```
}
```

```
publicvoidsetship(Stringship) {
```

```
    this.ship = ship;
```

```
}
```

```
publicbooleanishasData() {
```

```
    returnhasData;
```

```
}
```

```
publicvoidsethasData(booleanhasData) {
```

```
this.hasData = hasData;
```

```
}
```

```
public boolean isValid() {
```

```
    return isValid;
```

```
}
```

```
public void setIsValid(boolean isValid) {
```

```
    this.isValid = isValid;
```

```
}
```

```
}
```

FrequentDataValidatedMinute.java

```
public class FrequentDataValidatedMinute {
```

```
    private List<DataVerification> windowsDataVerification;
```

```
    private List<FrequentData> frequentDataList;
```

```
    public FrequentDataValidatedMinute() {}
```

```
    public FrequentDataValidatedMinute(List<DataVerification> windowsDataVerification) {
```

```
        this.windowsDataVerification = windowsDataVerification;
```

```
    }
```

```
    public List<DataVerification> getWindowsDataVerification() {
```

```
        return windowsDataVerification;
```

```
    }
```

```

public void setWindowsDataVerification(List<DataVerification> windowsDataVerification) {

    this.windowsDataVerification = windowsDataVerification;

}

public List<FrequentData> getFrequentDataList() {

    return frequentDataList;

}

public void setFrequentDataList(List<FrequentData> frequentDataList) {

    this.frequentDataList = frequentDataList;

}
}

```

FrequentDataPoint.java

```

public class FrequentDataPoint extends DataMessage {

    private String value;

    private String dimension;

    public FrequentDataPoint() {}

    public FrequentDataPoint(

        long timestamp,

        String id,

        String ship,

        String value,

        String dimension,

        String status) {

```

```
super(timestamp, id, ship, status);
```

```
this.value = value;
```

```
this.dimension = dimension;
```

```
}
```

```
publicFrequentDataPoint(Stringstatus) {
```

```
super(status);
```

```
}
```

```
publicStringgetvalue() {
```

```
returnvalue;
```

```
}
```

```
publicvoidsetvalue(Stringvalue) {
```

```
this.value = value;
```

```
}
```

```
publicStringgetdimension() {
```

```
returndimension;
```

```
}
```

```
publicvoidsetdimension(Stringdimension) {
```

```
this.dimension = dimension;
```

```
}
```

```
}
```

NonFrequentDataValidatedMinute.java

```
publicclassNonFrequentDataValidatedMinute {
```



```

privateList<DataVerification>windowsDataVerification;

privateNonFrequentDataanonFrequentData;

publicNonFrequentDataValidatedMinute() {}

publicNonFrequentDataValidatedMinute(List<DataVerification>windowsDataVerification) {

this.windowsDataVerification = windowsDataVerification;

}

publicList<DataVerification>getWindowsDataVerification() {

returnwindowsDataVerification;

}

publicvoidsetWindowsDataVerification(List<DataVerification>windowsDataVerification) {

this.windowsDataVerification = windowsDataVerification;

}

publicNonFrequentDatagetNonFrequentData() {

returnNonFrequentData;

}

publicvoidsetNonFrequentData(NonFrequentDataNonFrequentData) {

this.NonFrequentData = NonFrequentData;

}

}

```

NonFrequentDataPoint.java

```
public class NonFrequentDataPoint extends DataMessage {
```

```
    private double value;
```

```
    private String dimension;
```

```
    private String metric;
```

```
    public NonFrequentDataPoint() {}
```

```
    public NonFrequentDataPoint(String status) {
```

```
        super(status);
```

```
    }
```

```
    public NonFrequentDataPoint(
```

```
        long timestamp,
```

```
        String id,
```

```
        String ship,
```

```
        String status,
```

```
        double value,
```

```
        String dimension,
```

```
        String metric) {
```

```
        super(timestamp, id, ship, status);
```

```
        this.value = value;
```

```
        this.dimension = dimension;
```

```
        this.metric = metric;
```

```
    }
```

```
publicdoublegetValue() {

    returnvalue;

}
```

```
publicvoidsetValue(doublevalue) {

    this.value = value;

}
```

```
publicStringgetdimension() {

    returndimension;

}
```

```
publicvoidsetdimension(Stringdimension) {

    this.dimension = dimension;

}
```

```
publicStringgetmetric() {

    returnmetric;

}
```

```
publicvoidsetmetric(Stringmetric) {

    this.metric = metric;

}

}
```

RangeInfo.java

```
publicclassRangeInfo {

    privatedoubleminimum;
```

```
private double maximum;

public RangeInfo() {

}

public RangeInfo(double minimum, double maximum) {

    this.minimum = minimum;

    this.maximum = maximum;

}

public double getMinimum() {

    return minimum;

}

public void setMinimum(double minimum) {

    this.minimum = minimum;

}

public double getMaximum() {

    return maximum;

}

public void setMaximum(double maximum) {

    this.maximum = maximum;

}

}
```

DataMessage.java

```
public class DataMessage {

    private long time;

    private String id;

    private String ship;

    private String status;

    public DataMessage() {}

    public DataMessage(
        long time, String id, String ship, String status) {

        this.time = time;

        this.id = id;

        this.ship = ship;

        this.status = status;

    }

    public DataMessage(String status) {

        this.status = status;

    }

    public long getTime() {

        return time;

    }

}
```

```
publicvoidsettime(longtime) {  
  
    this.time = time;  
  
}
```

```
publicStringgetid() {  
  
    returnid;  
  
}
```

```
publicvoidsetid(Stringid) {  
  
    this.id = id;  
  
}
```

```
publicStringgetship() {  
  
    returnship;  
  
}
```

```
publicvoidsetship(Stringship) {  
  
    this.ship = ship;  
  
}
```

```
publicStringgetstatus() {  
  
    returnstatus;  
  
}
```

```
publicvoidsetstatus(Stringstatus) {  
  
    this.status = status;  
  
}
```

```
}
```

ConfigurationUploadException.java

```
public class ConfigurationUploadException extends RuntimeException {

    public ConfigurationUploadException(String errorMessage, Throwable err) {

        super(errorMessage, err);

    }

    public ConfigurationUploadException(String errorMessage) {

        super(errorMessage);

    }

}
```

MessageBrokerException.java

```
public class MessageBrokerException extends RuntimeException {

    public MessageBrokerException(String errorMessage, Throwable err) {

        super(errorMessage, err);

    }

    public MessageBrokerException(String errorMessage) {

        super(errorMessage);

    }

}
```

StateAccessException.java

```
public class StateAccessException extends RuntimeException {

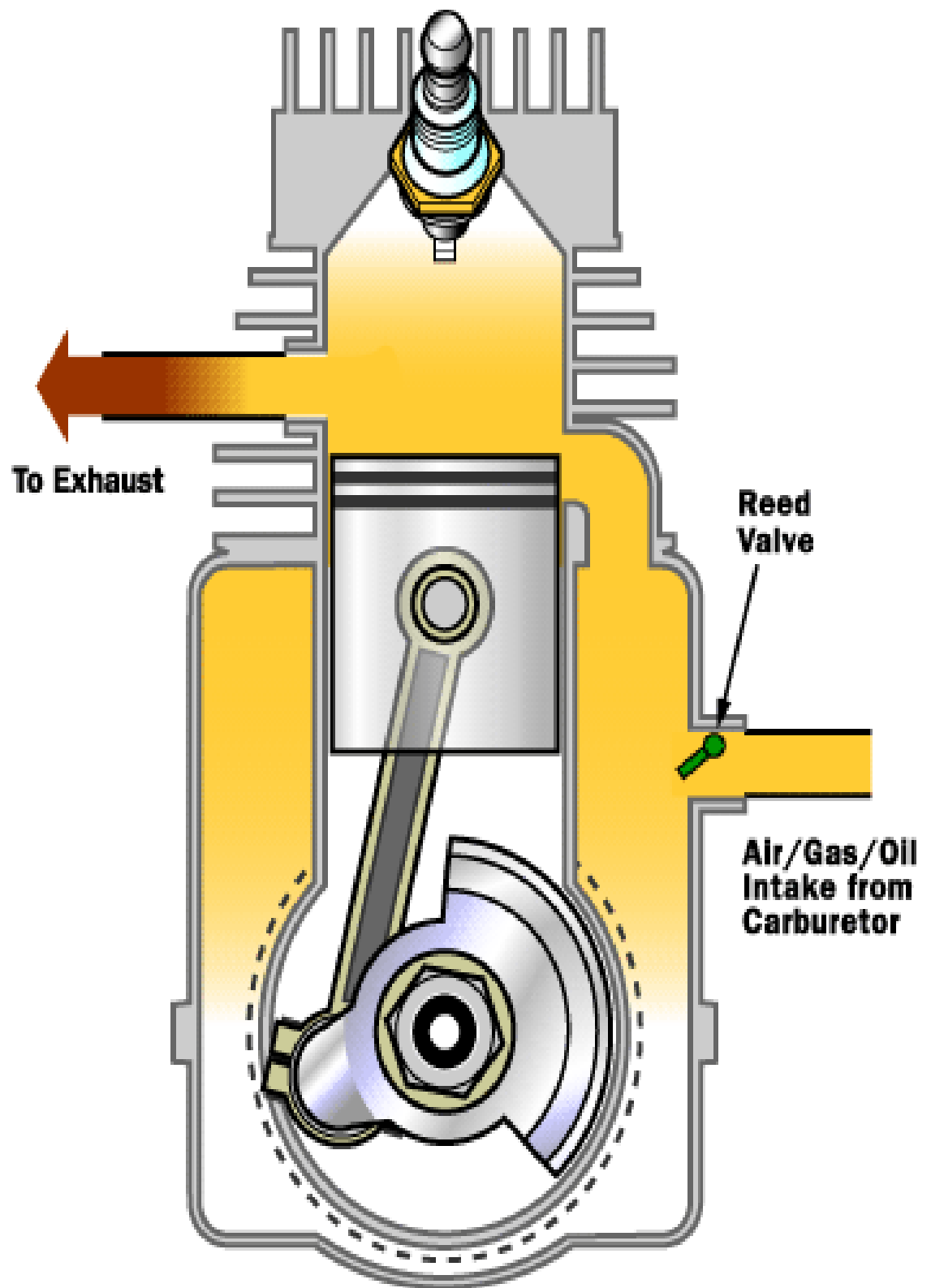
    public StateAccessException(String errorMessage, Throwable err) {

        super(errorMessage, err);

    }

}
```

ДОДАТОК Б
СХЕМА ДВОТАКТНОГО ДВИГУНА ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРЯННЯ

Ім'я користувача:
Попенко Володимир Дмитрович

ID перевірки:
1005466238

Дата перевірки:
16.12.2020 02:06:04 EET

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
16.12.2020 02:25:21 EET

ID користувача:
77149

Назва документа: Shulikov_magistr_ip92mp_2

Кількість сторінок: 39 Кількість слів: 7046 Кількість символів: 55982 Розмір файлу: 93.93 KB ID файлу: 1005755861

3.96% Схожість

Найбільша схожість: 1.19% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1003048791)

0.43% Джерела з Інтернету	15	Сторінка 41
3.96% Джерела з Бібліотеки	72	Сторінка 41

0.68% Цитат

Цитати	1	Сторінка 42
--------	---	-------------

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел